

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudomány Egyetem
Villamosmérnöki kar

Vezetékes hálózattechnológiák

B-ISDN

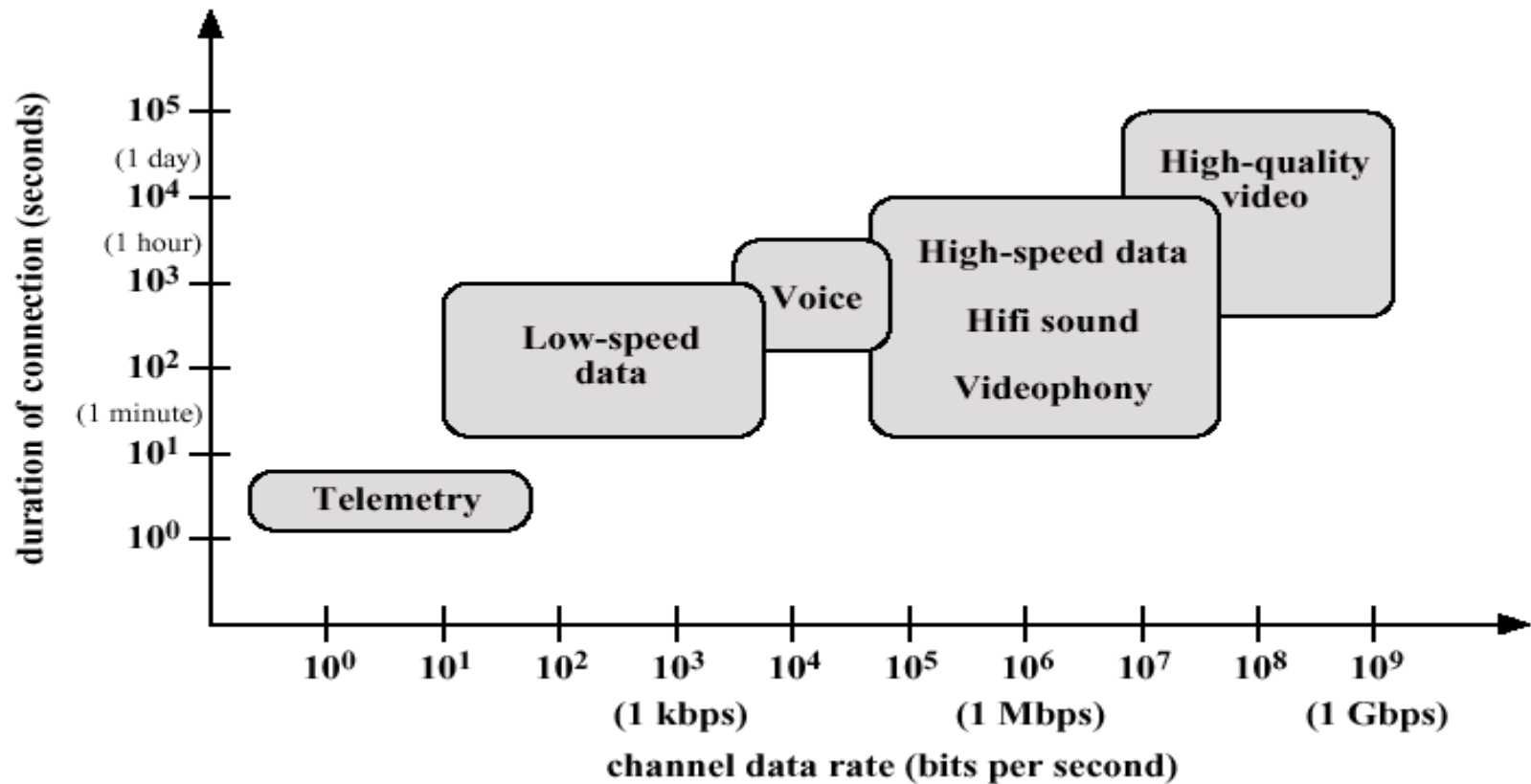

B-ISDN

- Motiváció és kezdeti feltételezések:
  - Alkalmazások
    - forgalmi jellemzők
    - követelmények (szélessávú)
  - hálózat integráció (üzemeltetési költség, együttműködés megvalósítása)
  - kiterjeszhető (scalable)
- ITU-T:
  - B-ISDN
  - ATM
- ATM Fórum

Alkalmazások

Milyen jellemzői lehetnek egy hálózati alkalmazásnak?

- Forrás és cél idő-kapcsolata (időzítés)
- Kapcsolási üzemmód
- Sebesség

B-ISDN alkalmazások osztályozása

	Class A	Class B	Class C	Class D
Timing relation between source and destination	Required		Not required	
Bit rate	Constant		Variable	
Connection mode	Connection-oriented			Connectionless
AAL Protocol	Type 1	Type 2	Type 3/4, Type 5	Type 3/4

ATM (Asynchronous Transfer Mode)

Kis kitérő: Módszertan

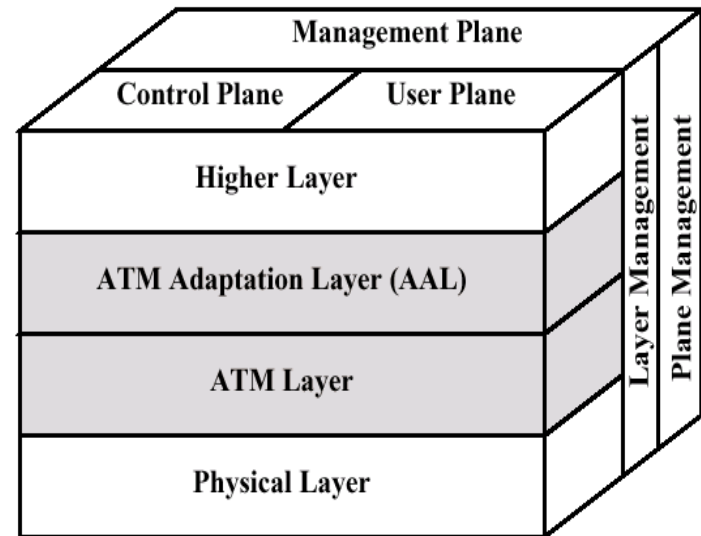
- Funkciók és funkciókat „megtestesítő” protokollok rögzítése a nemzetközi szabványokban
- Protokollok szervezése OSI-szerű
- Funkciók három sík (plane)
  - adattovábbítás
  - vezérlés (jelzés) és forgalomszabályozás
  - menedzsment

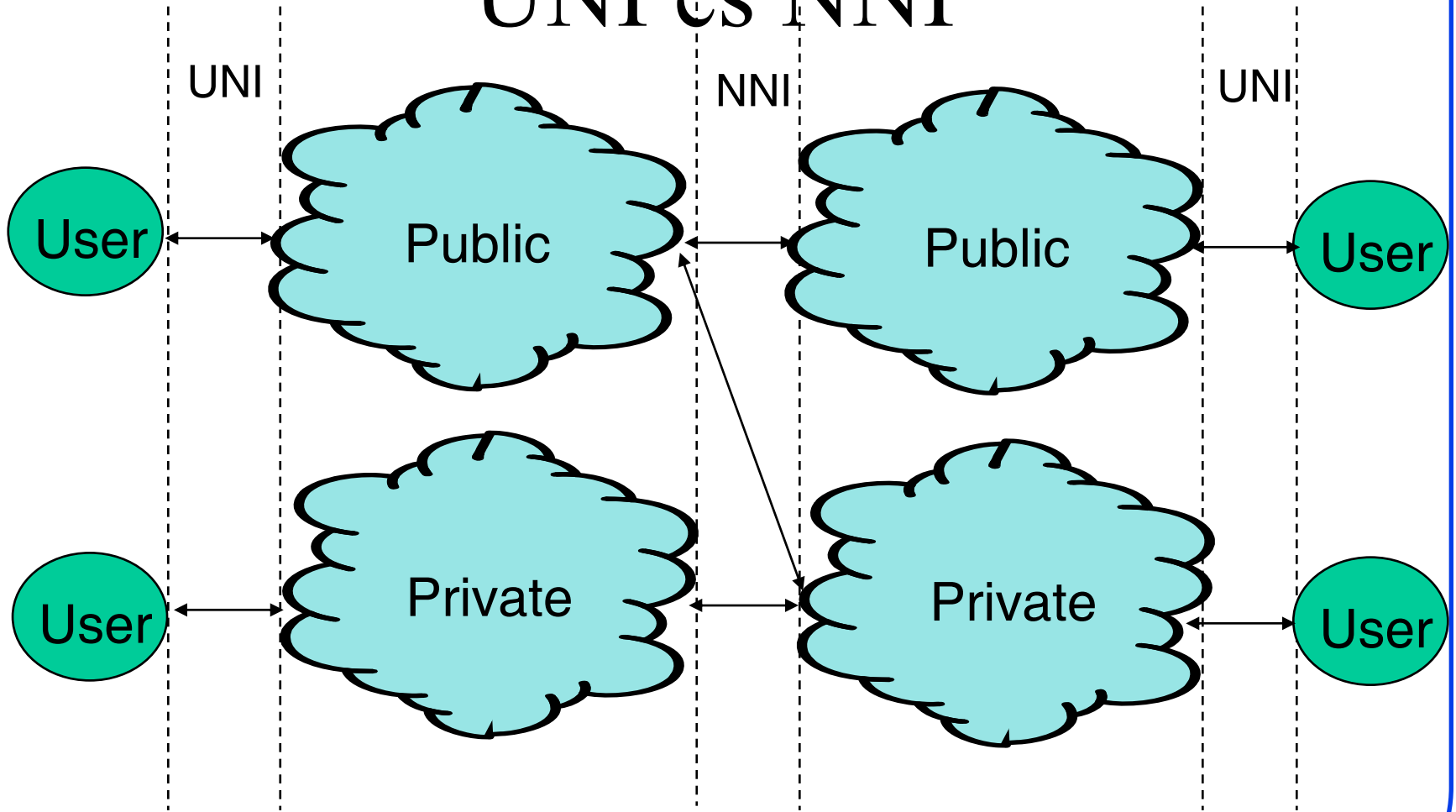

ATM protokoll architektúra

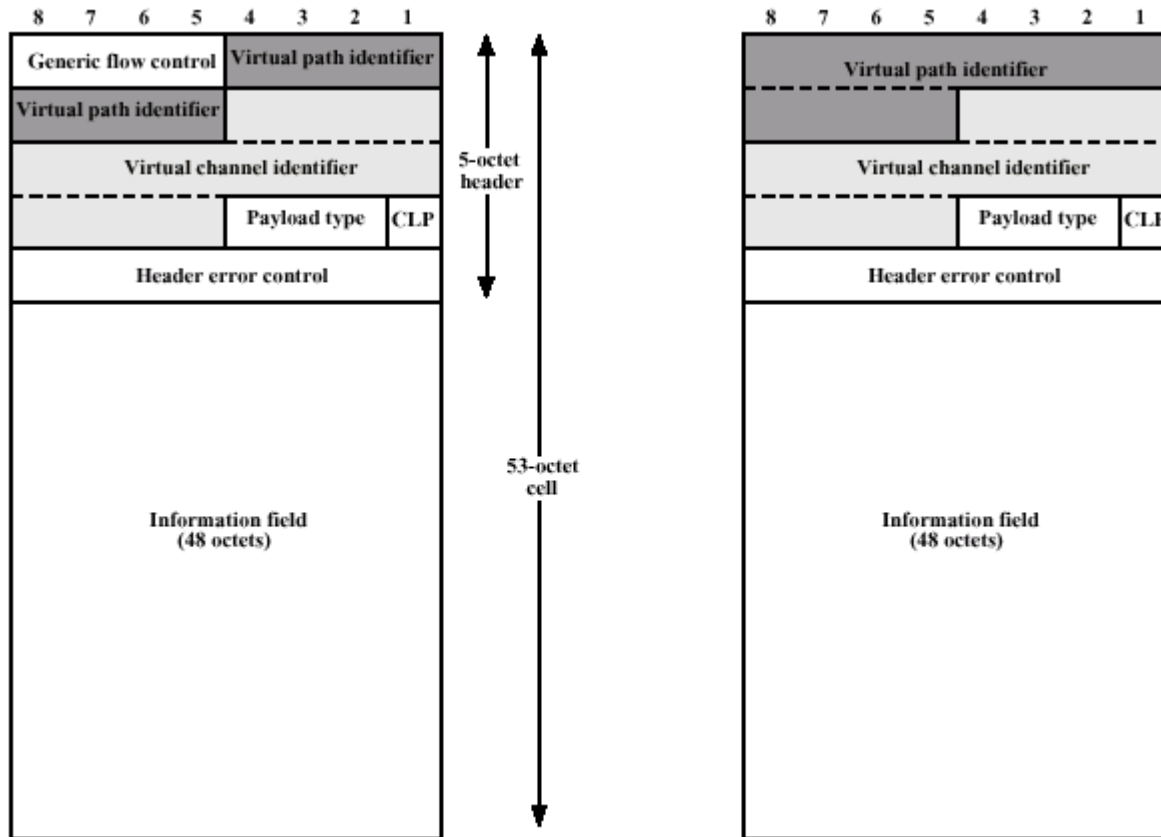
- Data (User) Plane
- Control Plane
- Management Plane
  - Layer management
  - Plane management

UNI és NNI

ATM cella struktúra

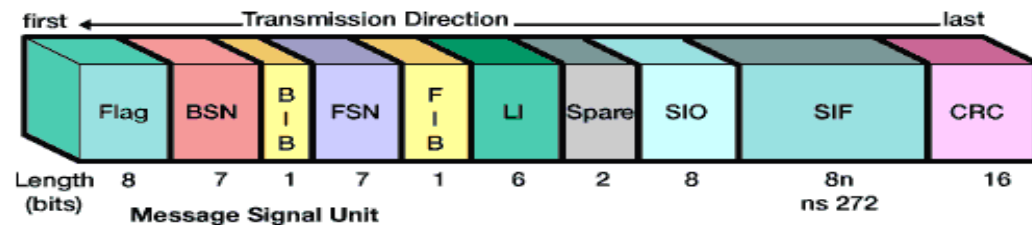
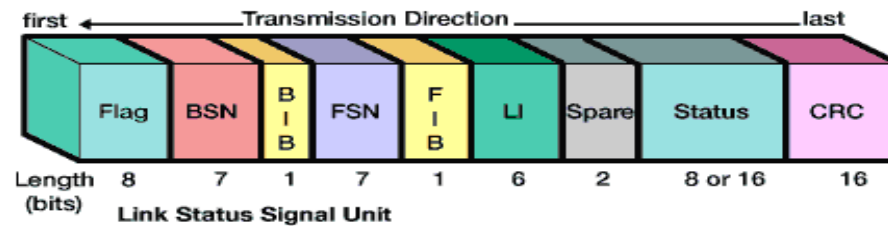
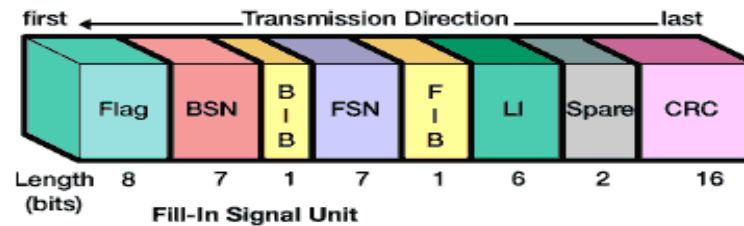
(a) User-Network Interface

(b) Network-Network Interface

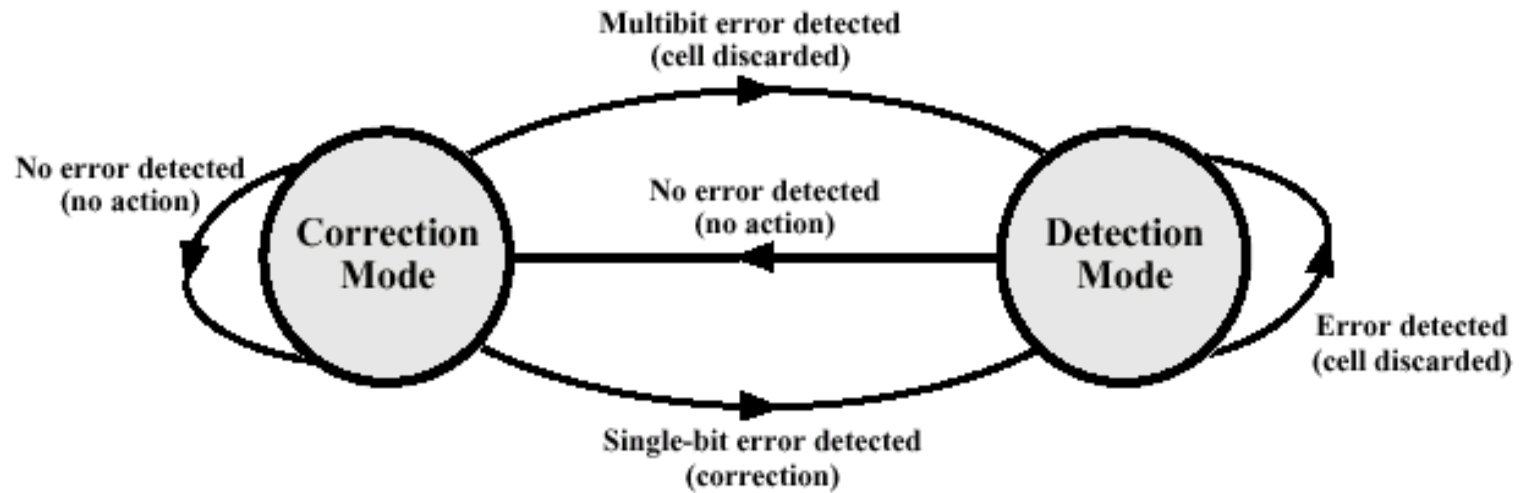

Összehasonlítás: SS7 MTP2 üzenet

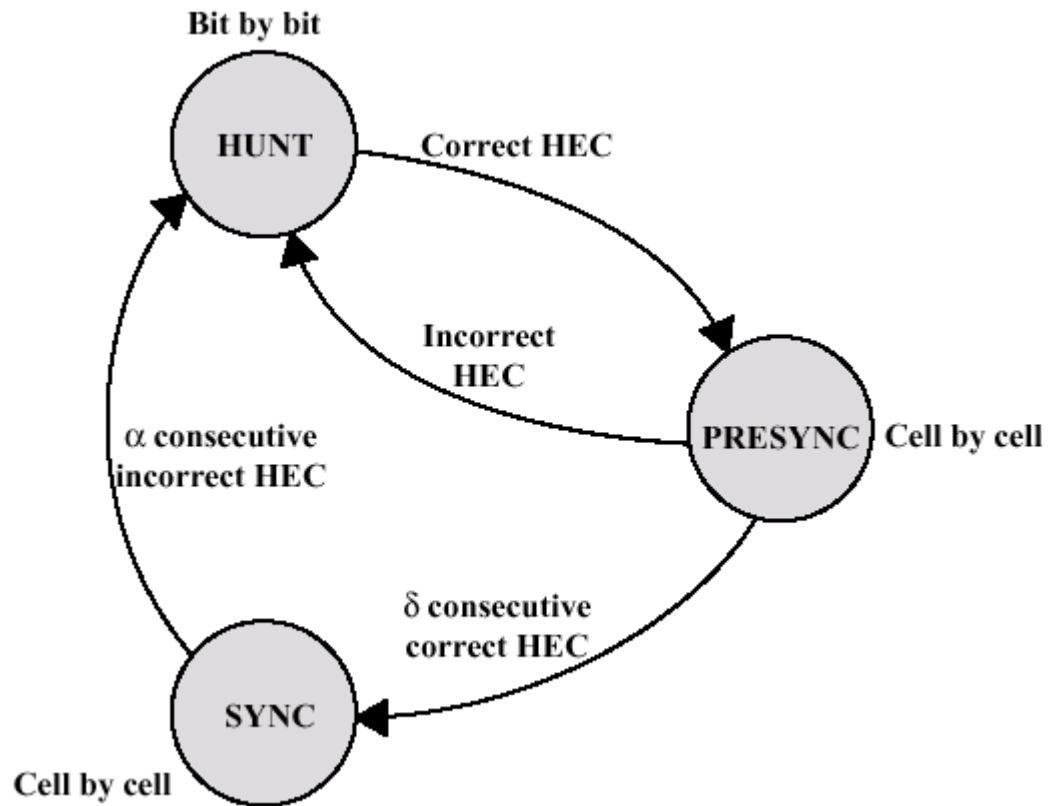
- Flag azonosítja a csomag határát illetve kezdetét

HEC

HEC

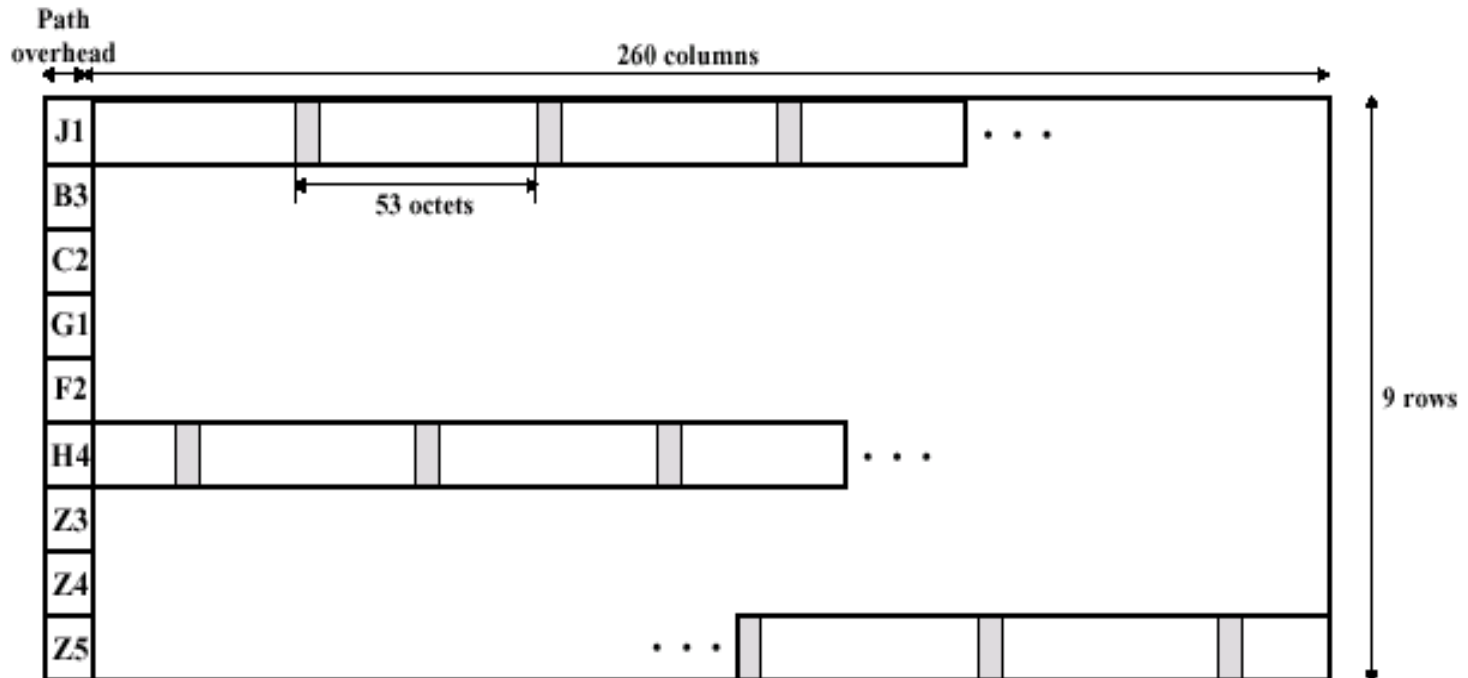
ATM fizikai közege

- DS1: sodrott érpár (1.544 Mbps)
- E1: coax (2 Mbps)
- nxDS1
- nxE1
- E3: coax (34 Mbps)
- STM-1: 155.52 (optikai, coax)
- STM-4
- .....

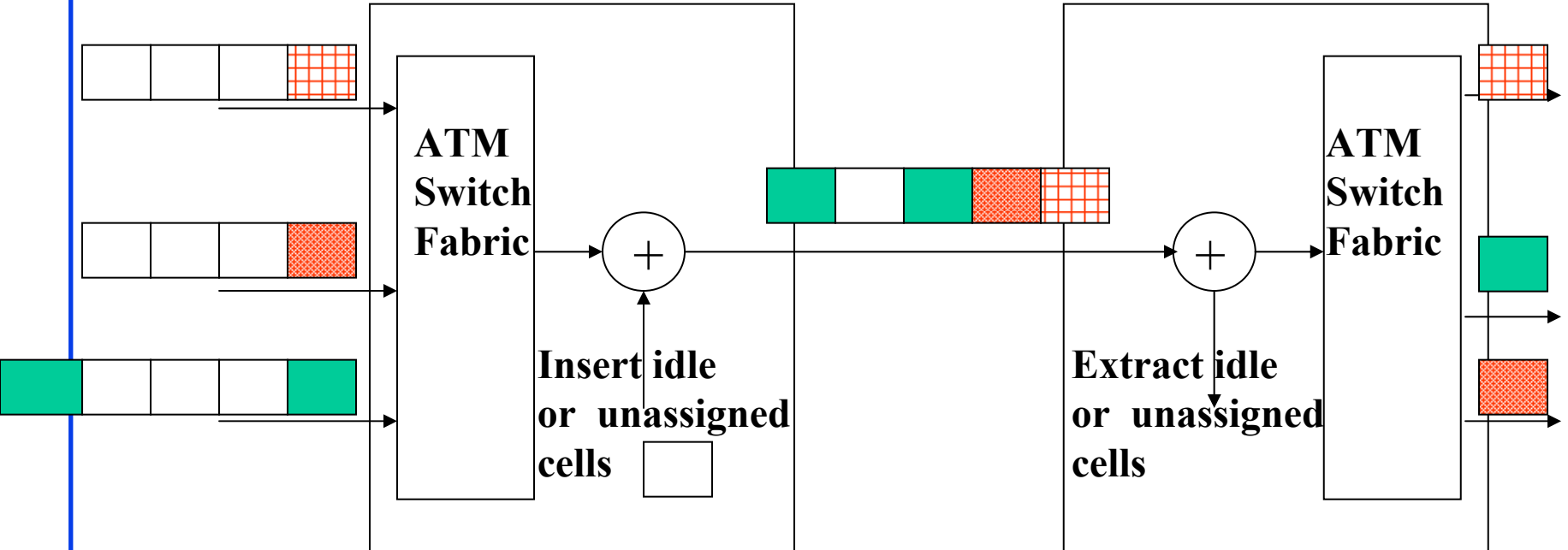
ATM az SDH STM-1 fölött

- SDH keretidő $(270 \cdot 9 \cdot 8) / 155520000 = 125 \mu\text{s}$
- maximális cella sebesség
 $(155520000 / 270) \cdot 260 / (8 \cdot 53) = 353207.547 \text{ cells/s}$
- egy cella idő $125 \cdot 53 / (260 \cdot 9) = 2,83 \mu\text{s}$

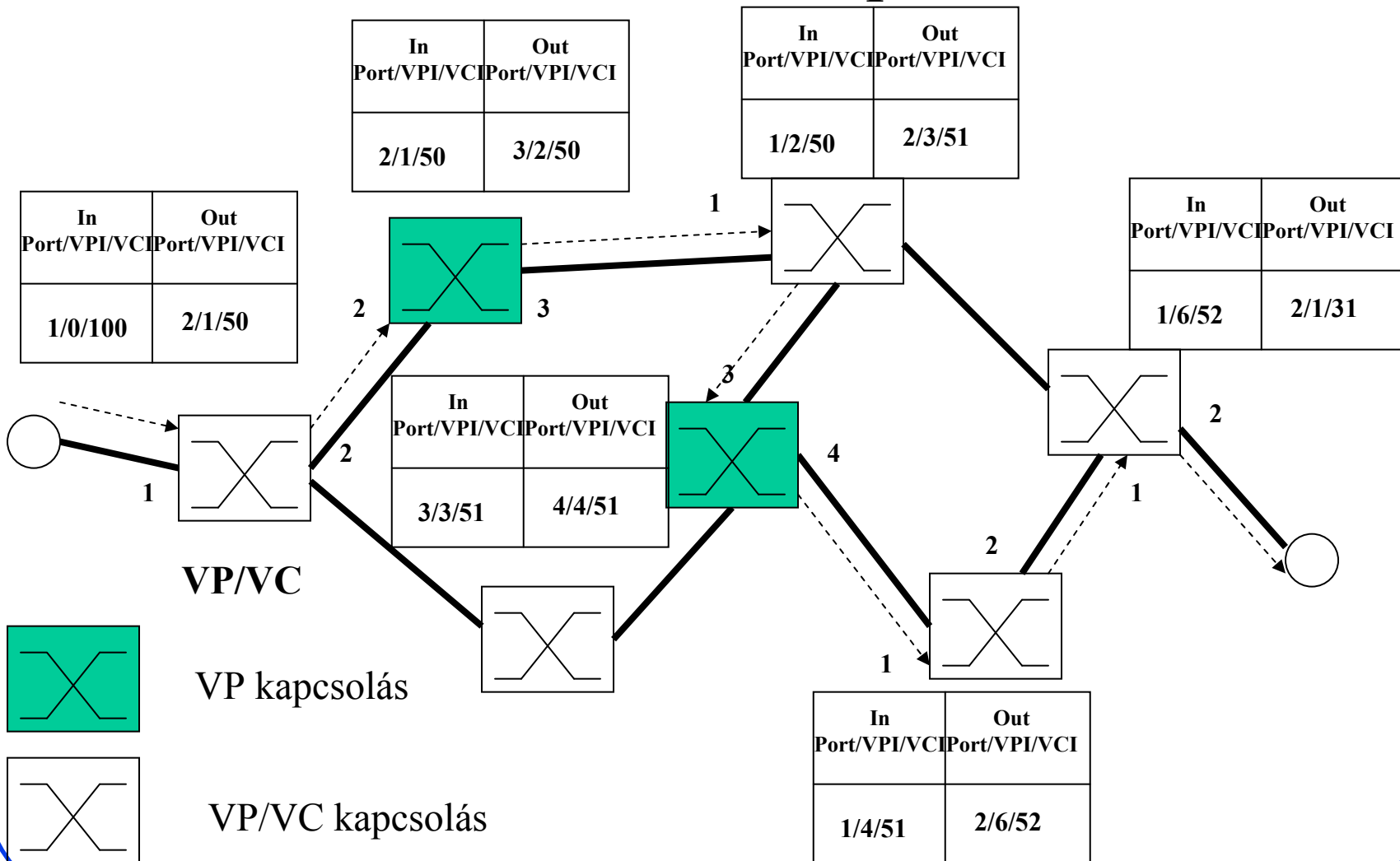

TC (Transmission Convergence)

Transzlációs tábla a kapcsolókban

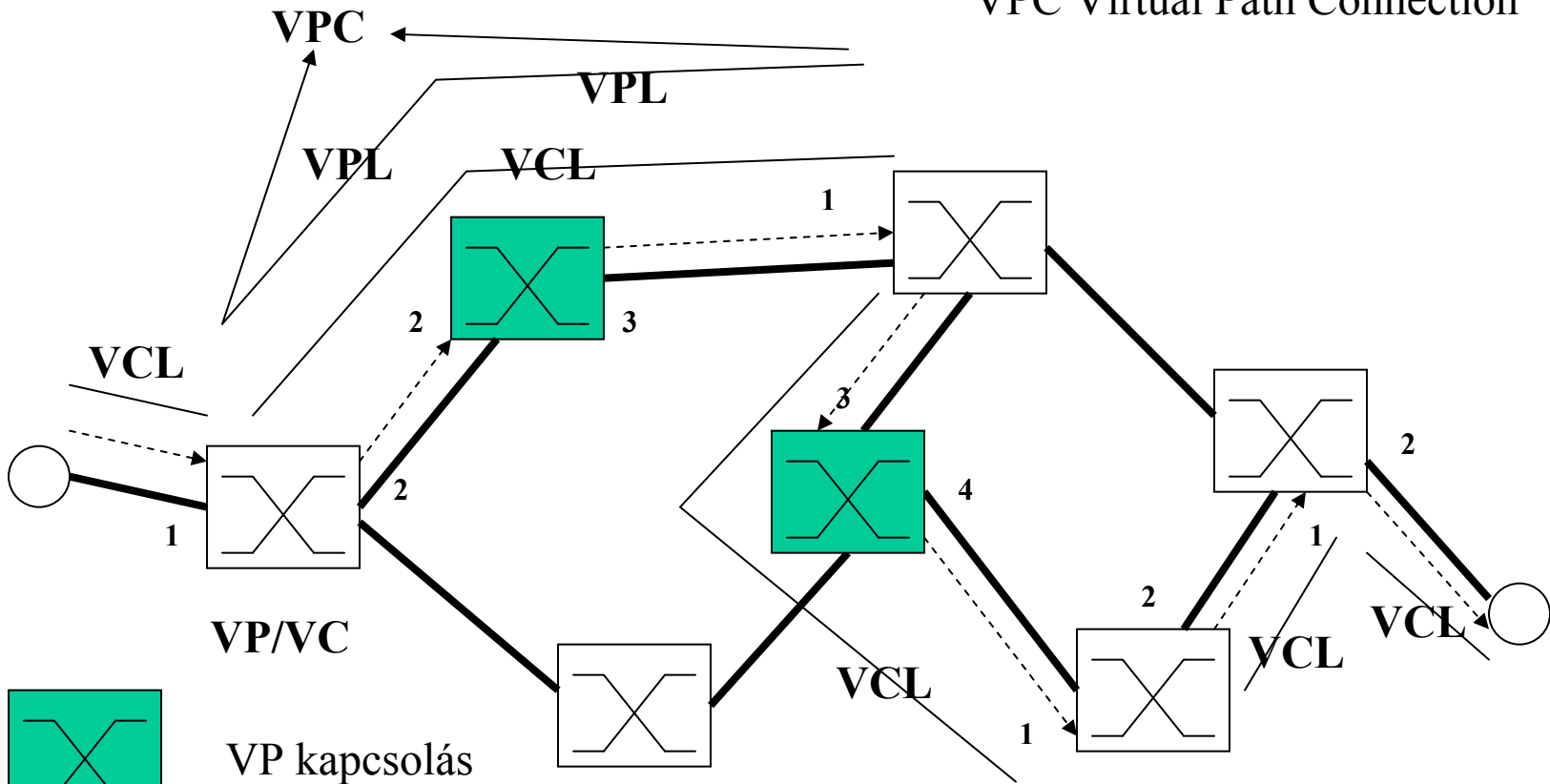
VPI/VCI

- VCI foglalt csatornaszámok
  - 0 (CLP=0): üres cella
  - 1 Meta-signaling
  - 2 broadcast signaling
  - 3 F4 OAM cella
  - 5: jelzés
  - 16: ILMI, cím regisztráció

VCC, VCL, VPC, VPL

VCC Virtual Channel Connection
VCL Virtual Channel Link
VPC Virtual Path Connection

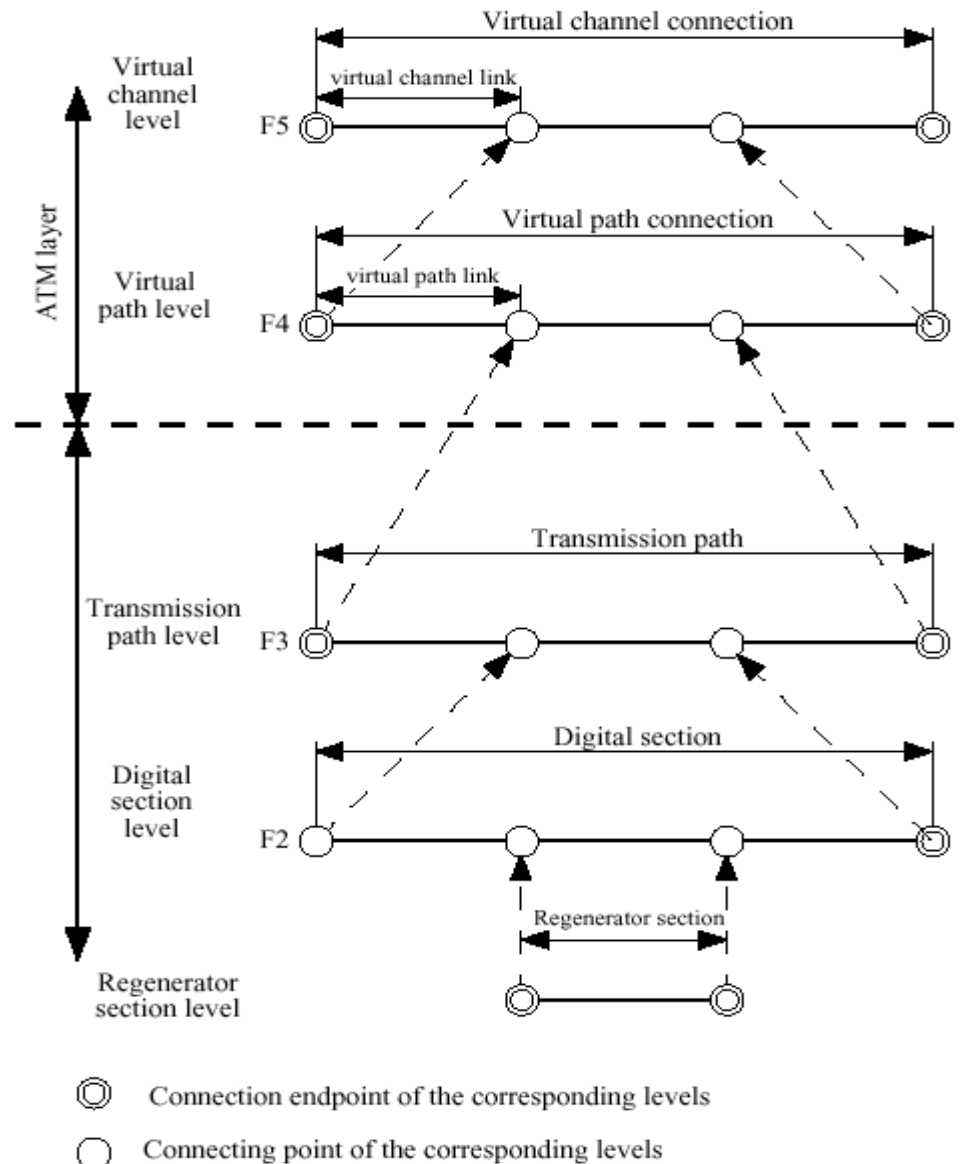
VP/VC

VP kapcsolás

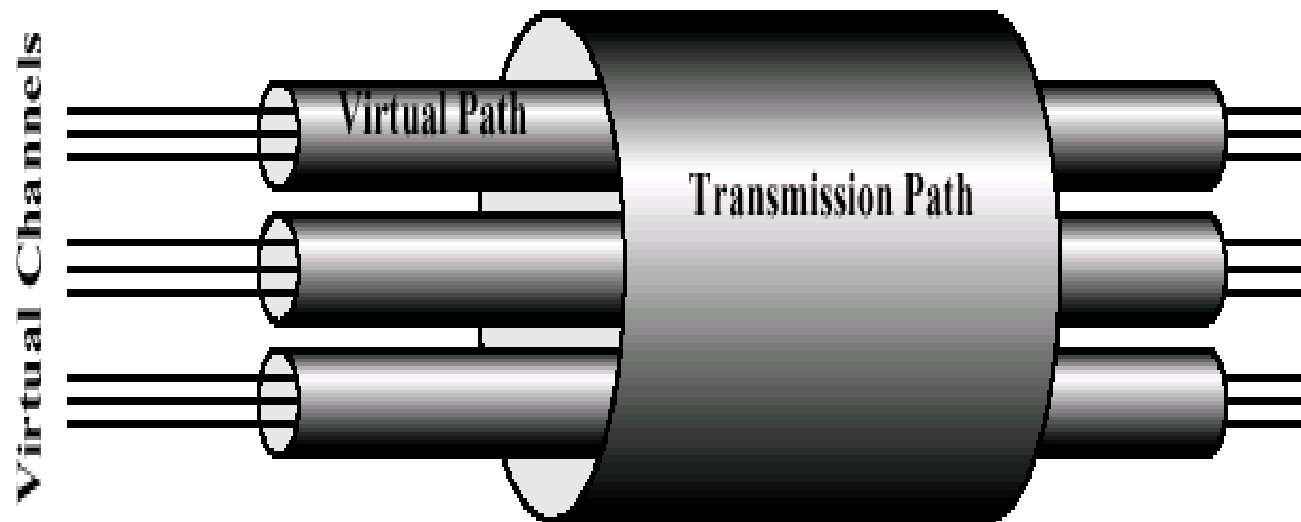
VP/VC kapcsolás

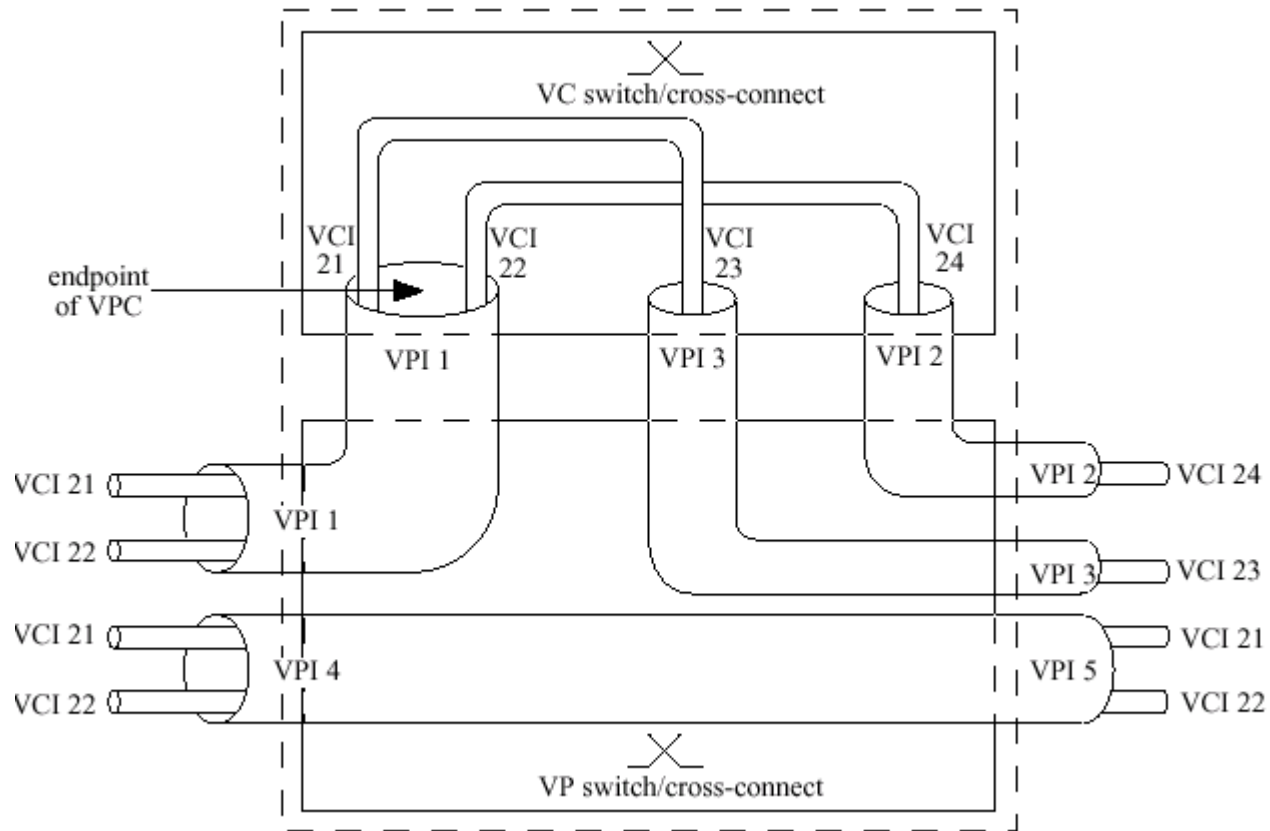
VP és VC kapcsolata

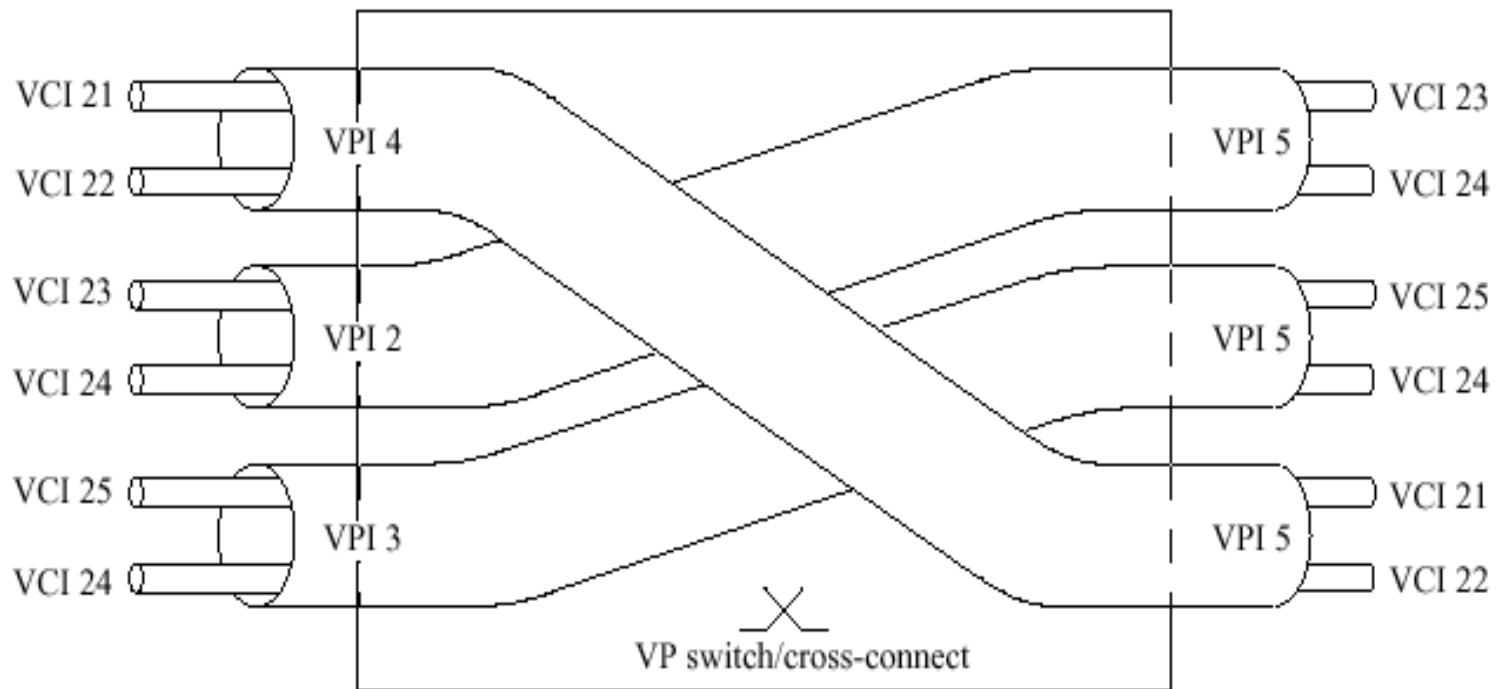
VC és VP kapcsolata

VC és VP kapcsolás

VP kapcsolás

(b) Representation of VP switching

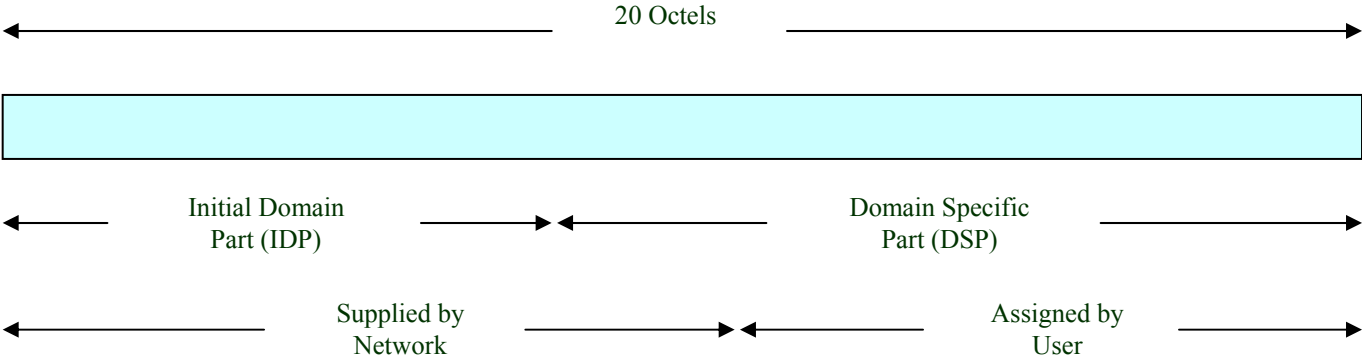

Rendszer szintű címzés

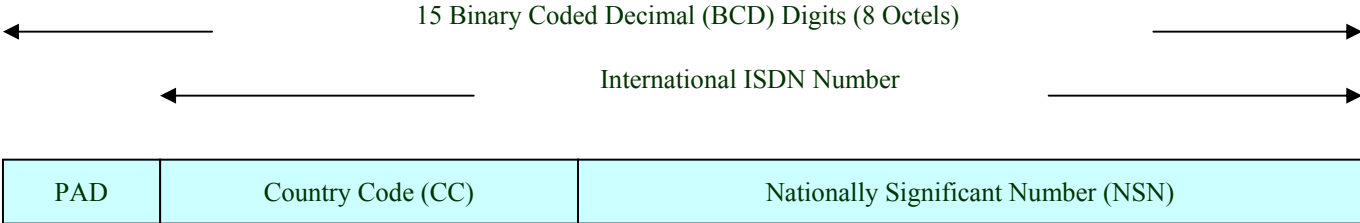

ATM Fórum UNI cím

a. ISO Network Service Access Point (NSAP) based Address Format

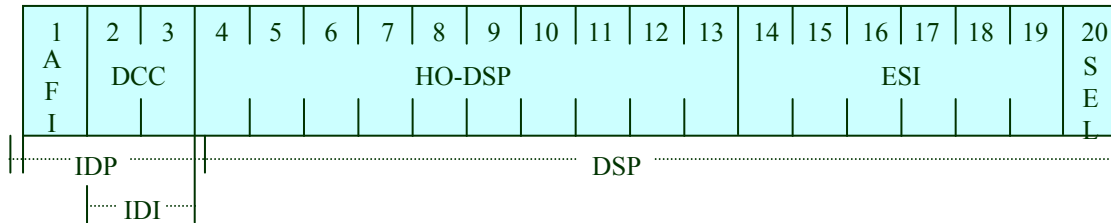

b. ITU-T E.164 Telephony based Address Format

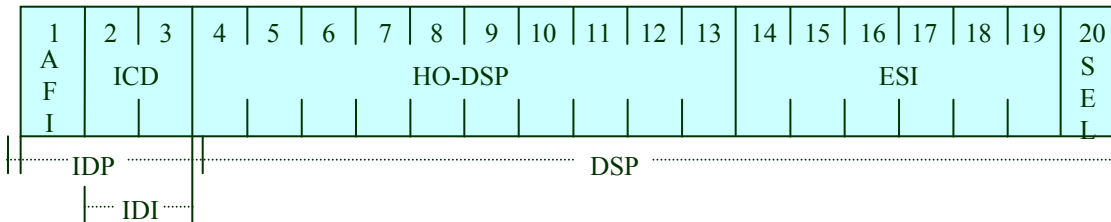

ATM Fórum UNI 4.0 ATM AESA (ATM End System Address)

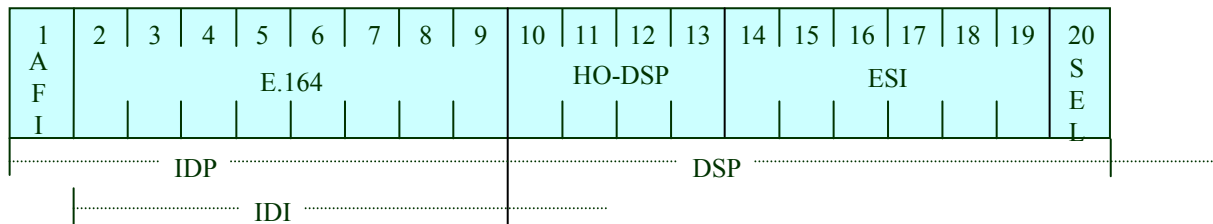
a. DCC AESA Format (AFI='39' Hex)

b. ICD AESA Format (AFI='47' Hex)

c. E.164 AESA Format (AFI='45' Hex)

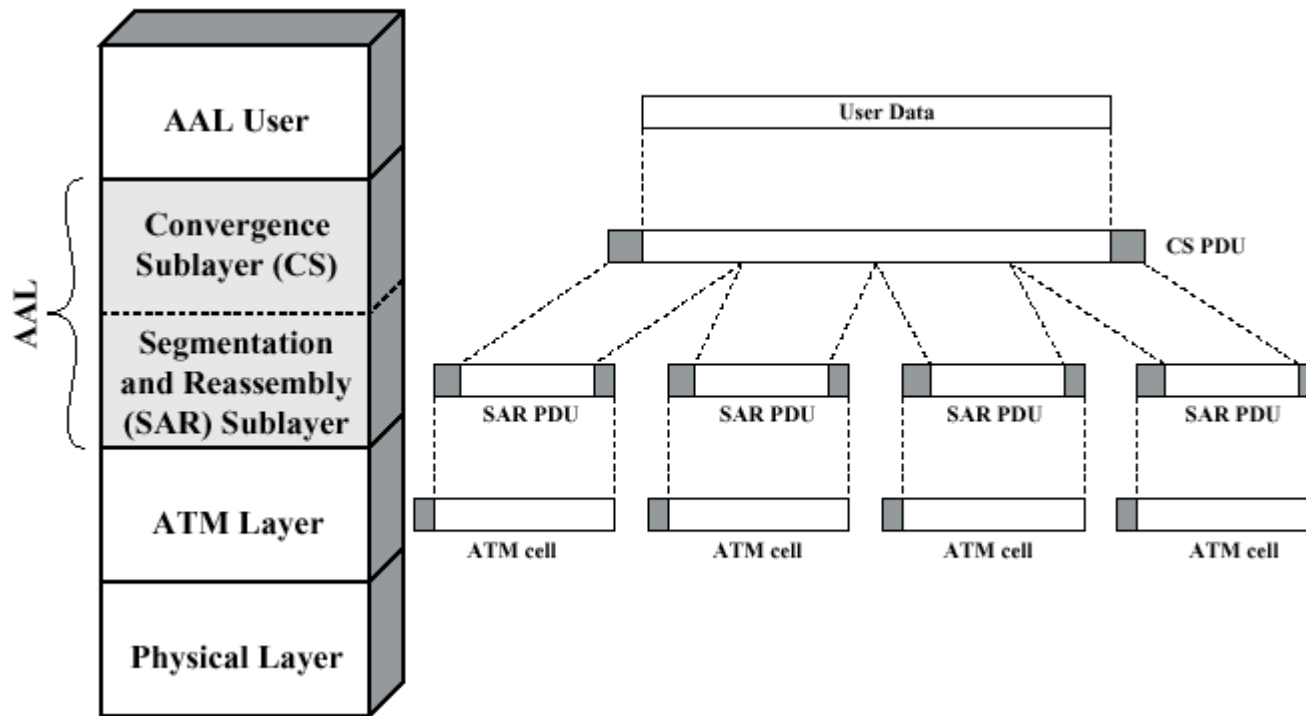

Szolgáltatások és AAL

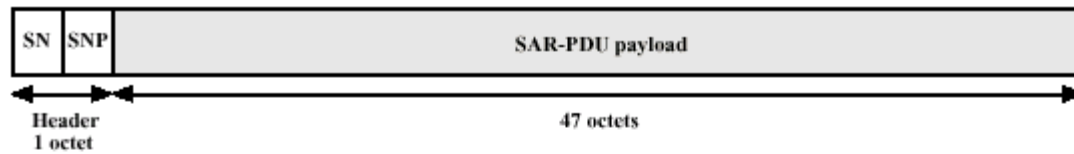
	Class A	Class B	Class C	Class D
Timing relation between source and destination	Required		Not required	
Bit rate	Constant		Variable	
Connection mode	Connection-oriented			Connectionless
AAL Protocol	Type 1	Type 2	Type 3/4, Type 5	Type 3/4

AAL

AAL

(a) AAL Type 1

(b) AAL Type 3/4

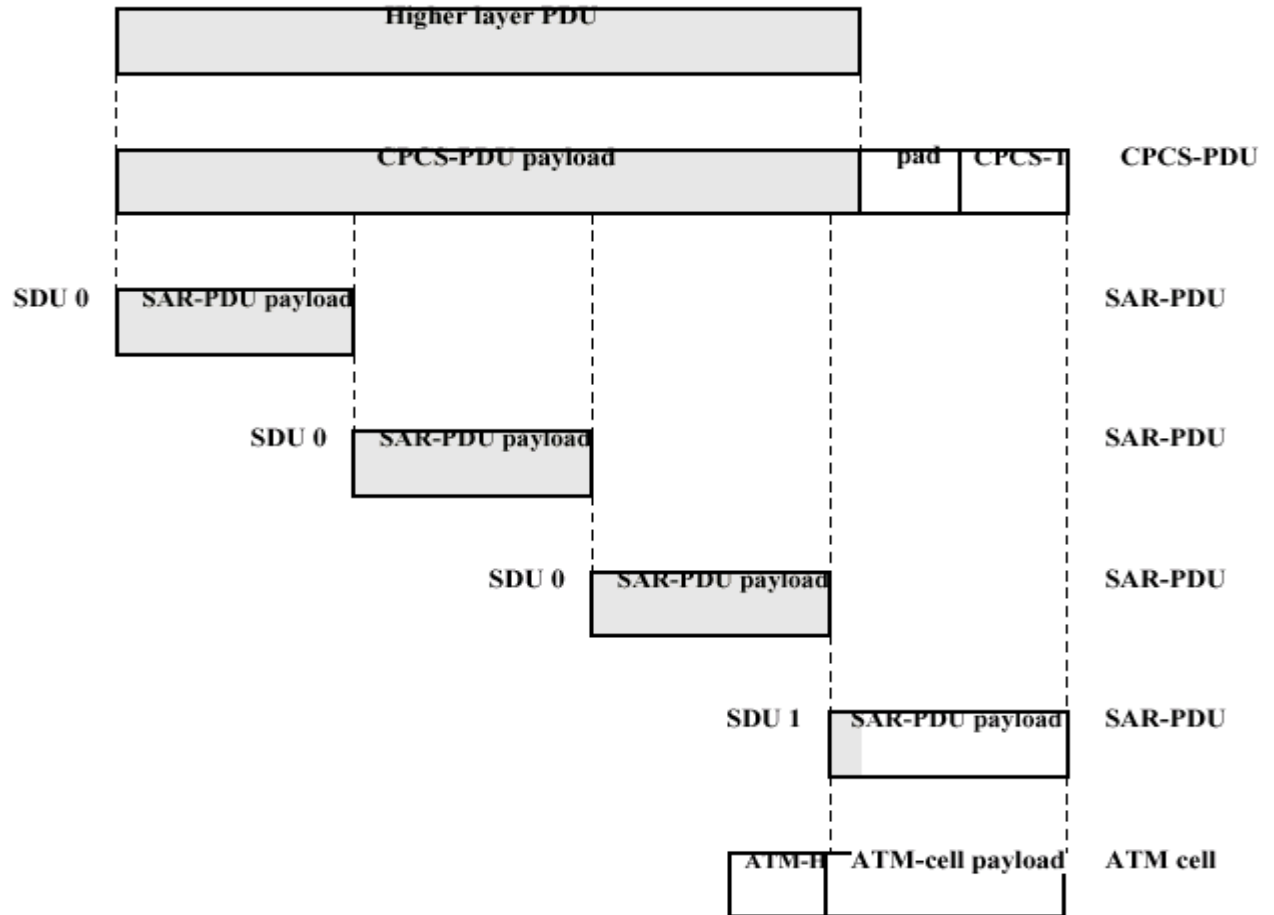

(c) AAL Type 5

- SN = sequence number (4 bits)
- SNP = sequence number protection (4 bits)
- ST = segment type (2 bits)
- MID = multiplexing identification (10 bits)
- LI = length indication (6 bits)
- CRC = cyclic redundancy check (10 bits)

AAL5

CPCS = common part convergence sublayer
SAR = segmentation and reassembly
PDU = protocol data unit
CPCS-T = CPCS trailer
ATM-H = ATM header
SDU = Service Data Unit type bit

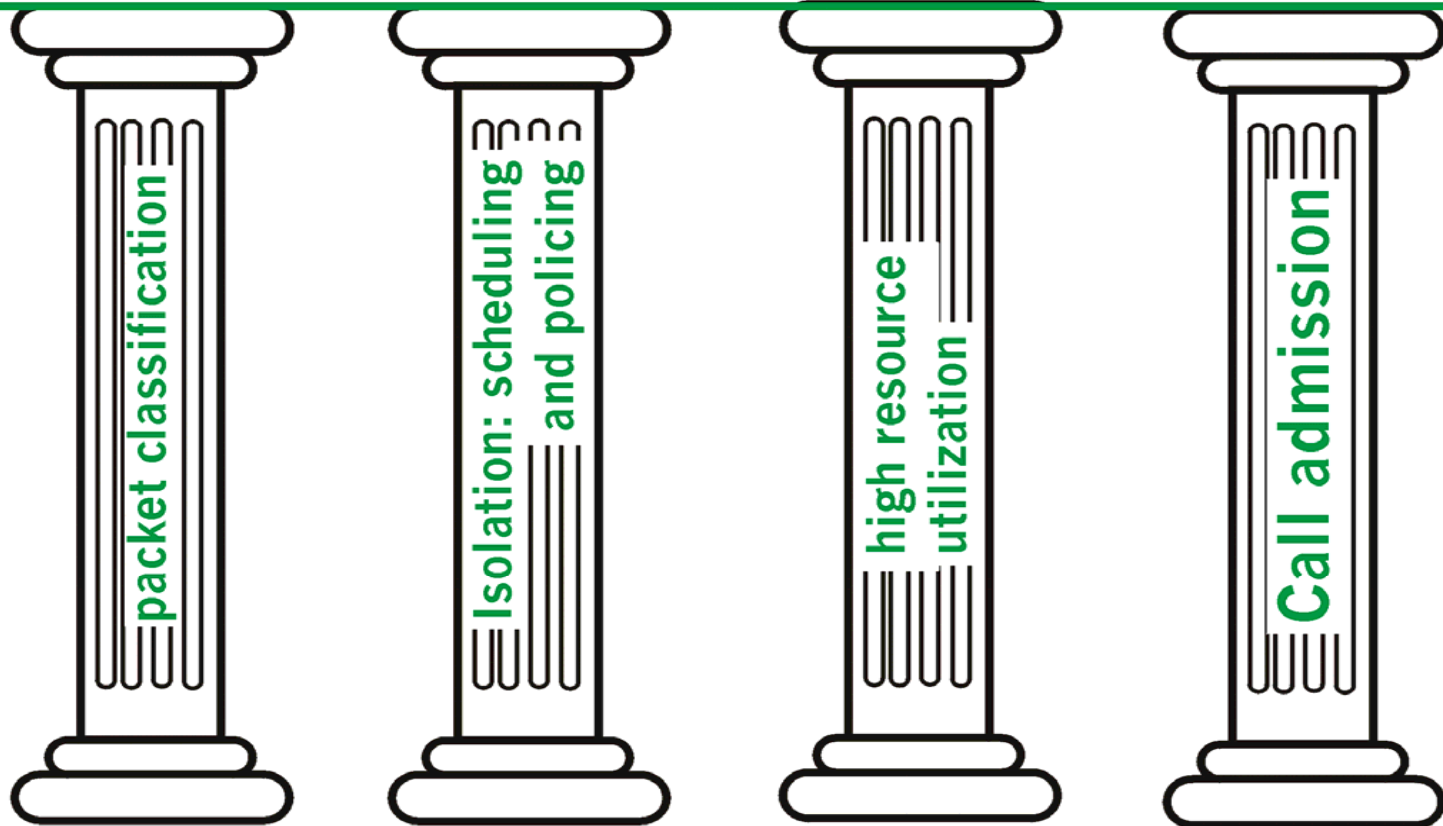
ATM forgalom menedzsment

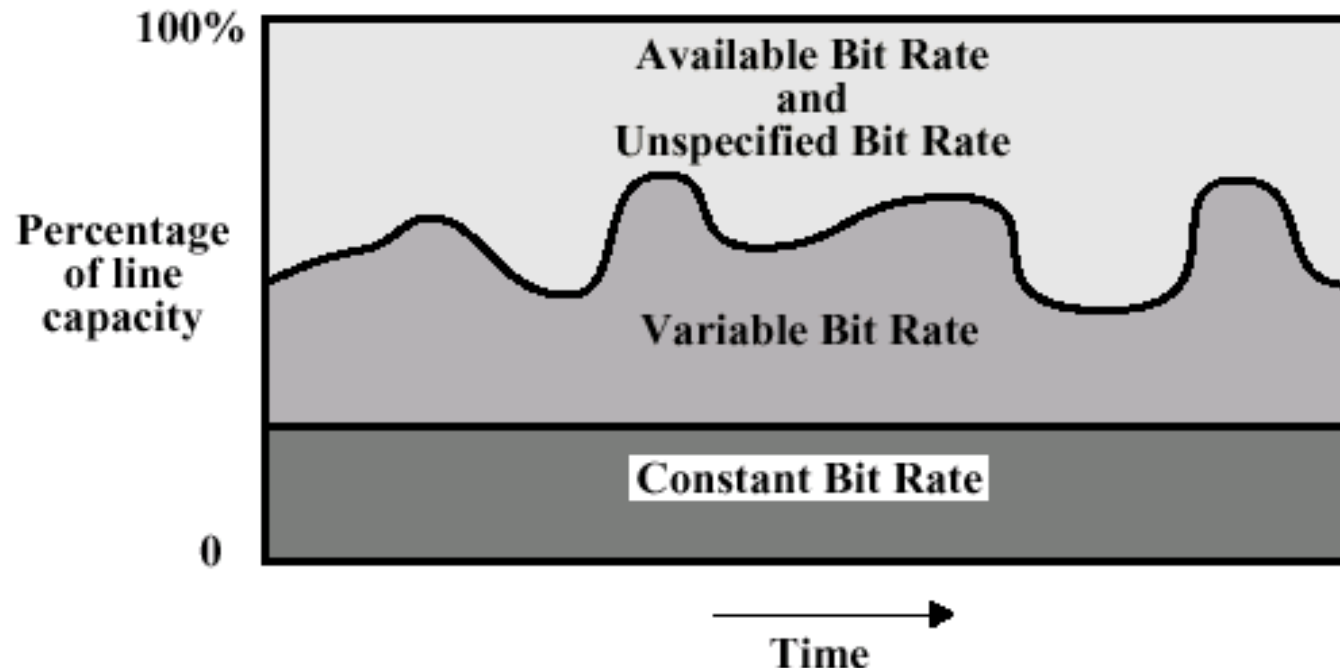
QoS-t nyújtó hálózati alapelvek

QoS for networked applications

ATM szolgáltatási képességek

- ATM Forum: ATM Service Category
- ITU-T: ATM Transfer Capability

ATM Fórum és ITU-T ATM szolgáltatások

- CBR (Constant Bit Rate)
  - valós idejű, QoS garancia
- DBR (Deterministic Bit Rate)
  - valós idejű, QoS garancia

- rt-VBR (Real-Time Variable Bit Rate)
  - valós idejű, statisztikai multiplexálás
- jelenleg nincs megfelelője

- nrt-VBR (non-Real-Time Variable Bit Rate)
- SBR (Statistical Bit Rate)

ATM Fórum és ITU-T ATM szolgáltatások

- UBR (Unspecified Bit Rate)
    - Best Effort, nincs QoS garancia
  - jelenleg nincs megfelelője
  - ABT (ATM Block Transfer)
  - ABR (Available Bit Rate)
  - jelenleg nincs megfelelője
  - ABR (Available Bit Rate)
-
-

Szolgáltatások

	Class A	Class B	Class C	Class D
Timing relation between source and destination	Required		Not required	
Bit rate	Constant		Variable	
Connection mode	Connection-oriented			Connectionless
AAL Protocol	Type 1	Type 2	Type 3/4, Type 5	Type 3/4

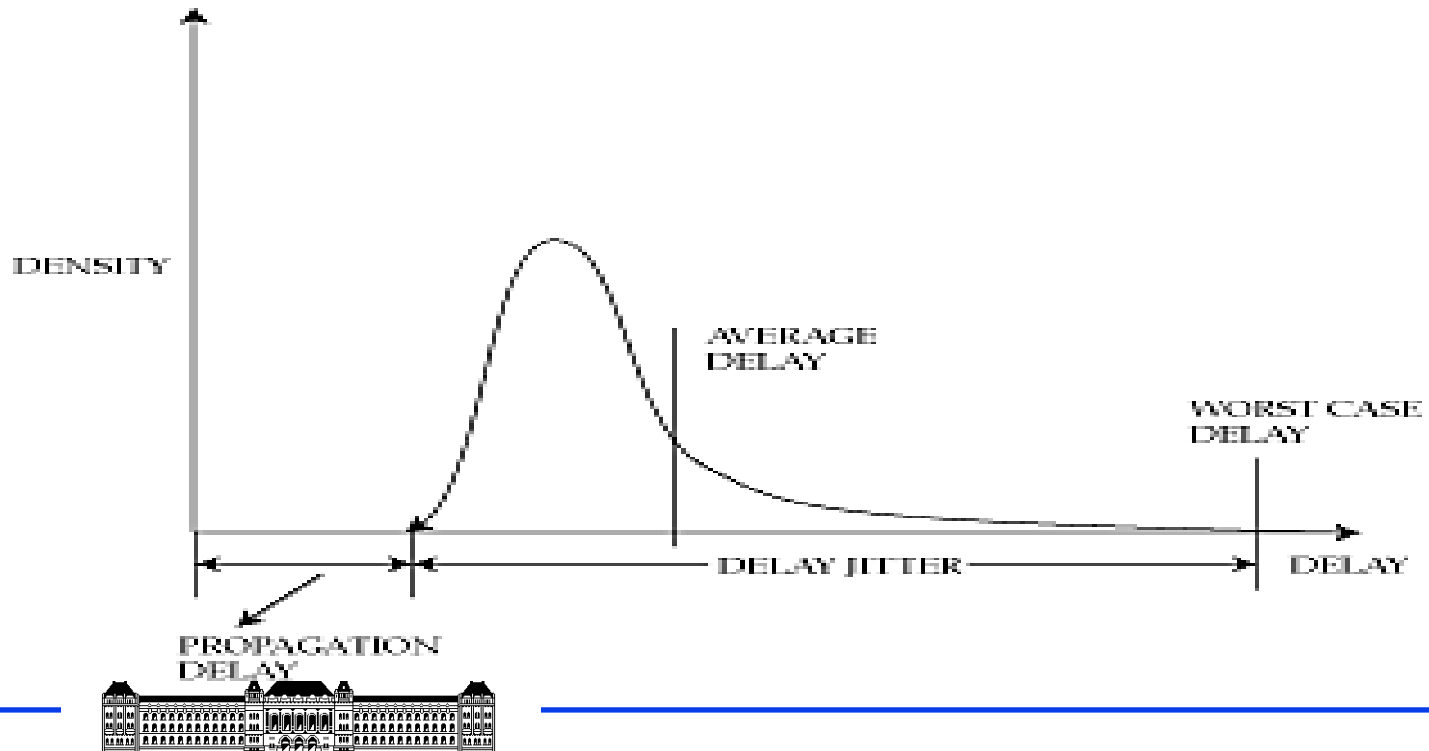
Valós idejű szolgáltatás (real-time services)

- folyamatos információ
  - interaktív (pl. beszéd, élő videó átvitel): korlátos késleltetés (250 ms a beszédátvitelnél)
  - újraátvitel kizárása
  - folytonosság vesztese (cella illetve csomagvesztése) a felhasználó által tapasztalt minőség csökkentése
- Állandó bitsebességű
  - tömörítetlen videó illetve audió átvitel
- Változó bitsebességű
  - MPEG videó
  - tömörített hang

Valós idejű szolgáltatás (real-time services)

- késleltetés ingadozás (dzsitter)

Nem valósidejű

- Adatkapcsolatok
- Best-Effort
- Minimált szolgáltatási szint garantálása

Szolgáltatások és alkalmazások forgalmi jellemezése

- Alkalmazások és szolgáltatások forgalmi viselkedése sztochasztikus folyamatokkal leírható
  - pontos ismerete fontos
    - a hálózat méretezéséhez (hosszútávú érdekek)
    - algoritmusok tervezése
  - sztochasztikus folyamatok mérése (paramétereinek meghatározása) nem egyszerű feladat
    - mérési pontok
    - mérési idő
    - feldolgozási igény
- A hálózat üzemeltetése során (forgalomszabályozás és torlódásvezérlés) a sztochasztikus folyamatok használata viszont nem kifizetődő

ATM szolgáltatások és alkalmazások jellemezése

- ATM forgalmi szerződés (Traffic contract) az előfizető és hálózat között (hasonló dolog tapasztalható DiffServ-nél a SLA, IntServ-nél Tspec, Rspec)
- ATM forgalmi jellemzők (ATM attributes)
  - Forgalmi leírók (Source Traffic descriptors)
  - QoS paraméterek
  - Más (other): visszacsatolás (feedback attributes)
- Forrás forgalmi leírói
  - PCR (Peak Cell Rate)= $1/T$, ahol T a minimális normalizált követésidő az egymást követő cella között
  - SCR (Sustainable Cell Rate): az átlagos cella sebesség felső korlátja (mérési időszak $>T$)
  - MBS (Maximum Burst Size): maximális cellák száma, amelyek a PCR-ral folyamatosan küldhetők
  - MCR (Minimum Cell Rate): minimális elvárás a hálózattól

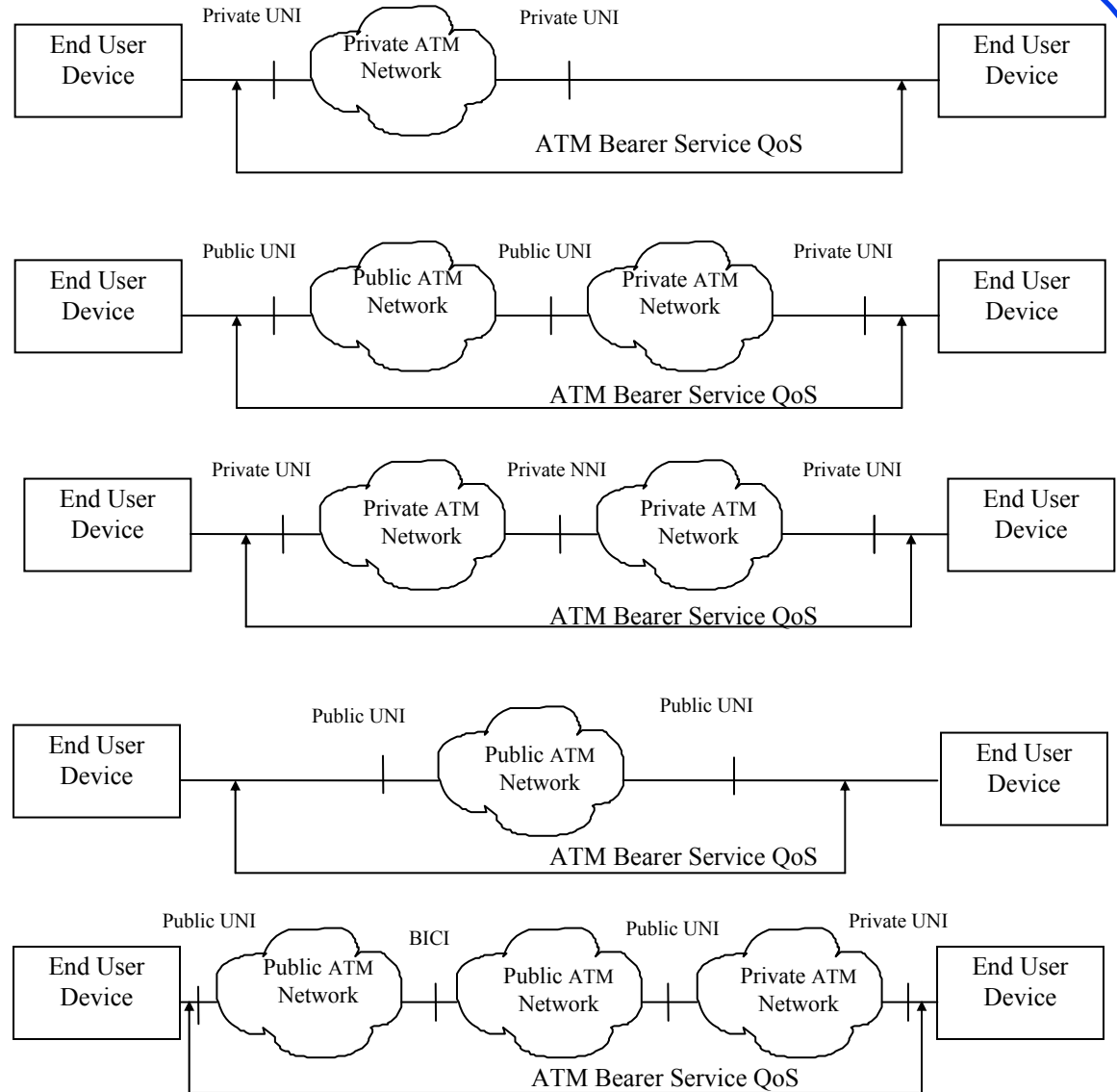

ATM szolgáltatások és alkalmazások forgalmi jellemzői

- Forgalmi leírók nézőszempontja
  - források által generált forgalom jellemzői
  - a hálózat által okozott torzítás a forrás forgalmi leíróin
- Kapcsolat forgalmi leírói
  - Forrás forgalmi leírói
    - PCR (Peak Cell Rate)
    - SCR (Sustainable Cell Rate)
    - MBS (Maximum Burst Size)
    - MCR (Minimum Cell Rate)
  - CDVT (Cell Delay Variation Tolerance)
  - Konformancia definíció (Conformance)

QoS mérési pontjai

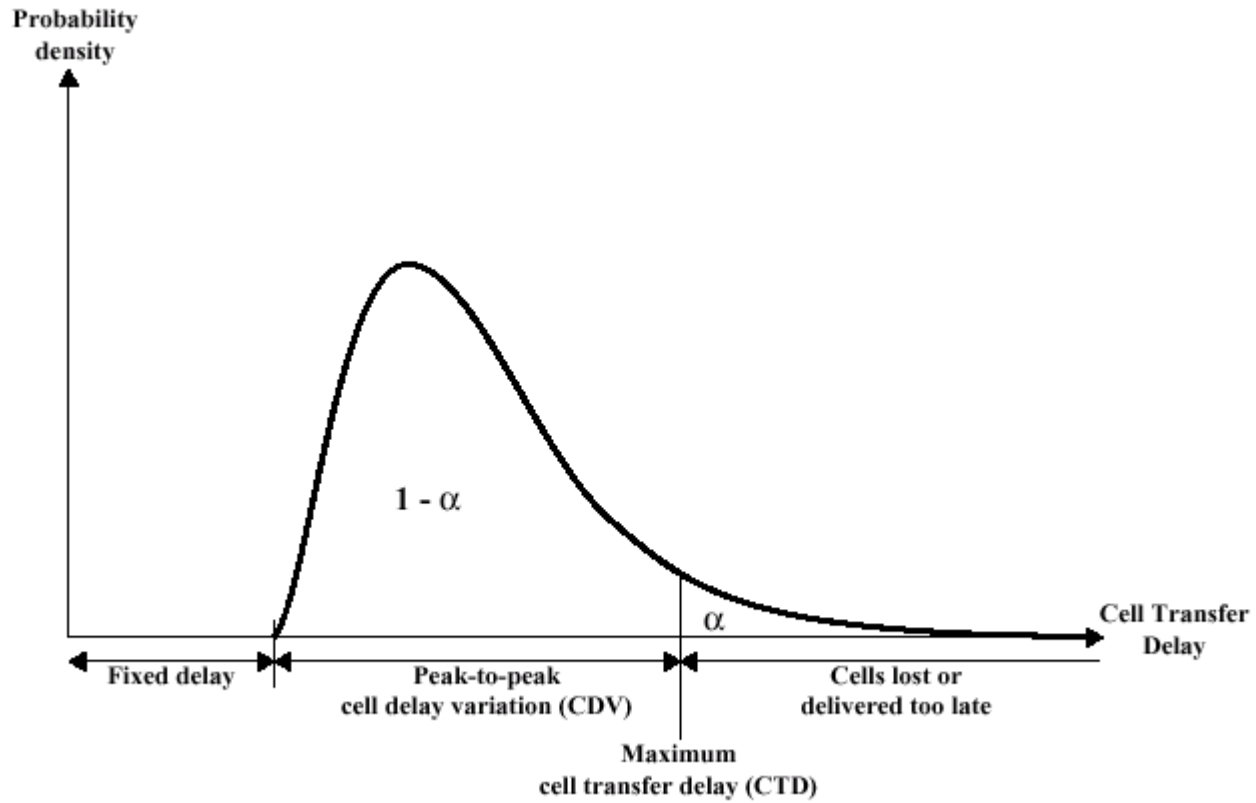
ATM szolgáltatások és alkalmazások jellemzése

- QoS paraméterek
  - Peak-to-peak CDV
  - maxCTD
  - CLR (Cell Loss Rate)

$$\text{CLR} = \frac{\text{Lost Cells}}{\text{Total Transmitted Cells}}$$

CDV

Egy pontos CDV

- A k . cella CDV

$$y_k = c_k - a_k$$

- a_k a k . cella érkezési ideje
- $1/T$ a csúcs cella sebesség
- c_k a referencia időpont:

$$c_0 = a_0$$

$$c_{k+1} = \begin{cases} a_k + T & \text{if } c_k \leq a_k \\ c_k + T & \text{otherwise} \end{cases}$$

2 pontos CDV

- 2 mérési pont: MP_1 és MP_2

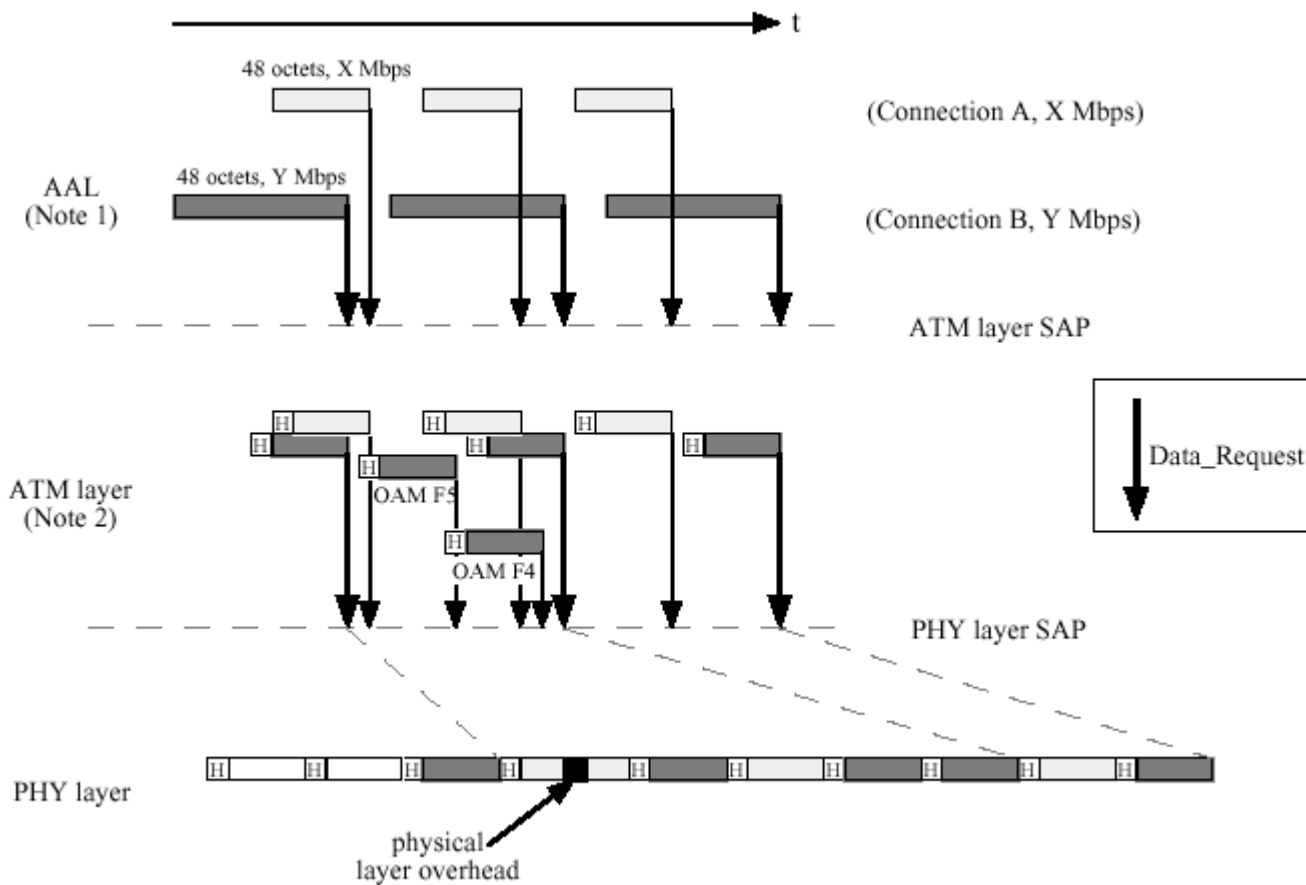
$$V_k = x_k - d_{1,2}$$

- A k. cella aktuális késleltetése (x_k)
- A definiált referencia késleltetés az MP_1 és MP_2 között $d_{1,2}$

CDV okozója

ATM forgalomszabályozási és torlódásvezérlési funkciók

Response Time	Traffic Control Functions	Congestion Control Functions
Long Term	<ul style="list-style-type: none"> •Resource management using virtual paths 	
Connection Duration	<ul style="list-style-type: none"> •Connection admission control (CAC) 	
Round-trip Propagation Time	<ul style="list-style-type: none"> •Fast resource management 	<ul style="list-style-type: none"> •Explicit forward congestion indication (EFCI) •ABR flow control
Cell Insertion Time	<ul style="list-style-type: none"> •Usage parameter control (UPC) •Priority control •Traffic shaping 	<ul style="list-style-type: none"> •Selective cell discard •Frame discard

ATM forgalomszabályozási és torlódásvezérlési funkciók működési ideje

- Rövidtávú
  - Cella inzertálási idő: azonnal kell reagálni
  - RTPT (Round Trip Propagation Time):
visszacsatolásos
  - Kapcsolat idő: hívás beengedhető-e más hívás
érdekeinek megsértése nélkül?
- Hosszútávú
  - hálózat erőforrásainak gazdálkodása
  - hálózat bővítése

Forgalom menedzsment stratégia

- Forgalmi szerződés az előfizető és hálózat között
  - Kapcsolat leíró (forgalom leíró, QoS, CDVT)
- Előfizető ígéri, hogy nem fogja megszegni a szerződést
- Megelőzés: hálózat meghatározza, hogy van-e elég erőforrás a kapcsolat lebonyolítására (más meglévő kapcsolatok QoS-jének megsértése nélkül)
  - megfelelő forgalomszabályozási paraméterek beállítása és nyilvántartása a hálózatban
  - szerződés betartatása
- Reaktív: bizonyos okok miatt mégis történik a torlódás, akkor a torlódásvezérlési funkciók lépnek életbe

Erőforrás menedzsment a virtuális utakkal

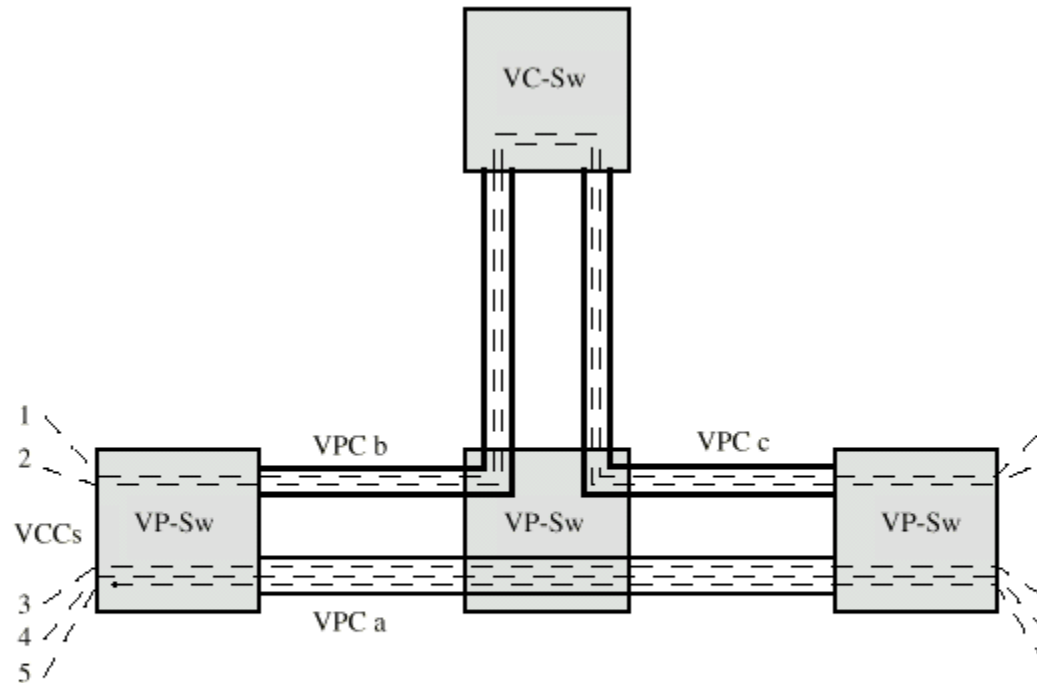

VP menedzsment

- VPC
  - VCC-k közösen használják
  - aggregált kapacitás és teljesítőképességi jellemzők (CLR, peak-to-peak CDV, maximum CTD)
- VPC menedzsment lehetséges scenáriói
  - 1. scenárió: előfizető-előfizető VPC
    - hálózatnak nincs tudomása a VPC-n belüli VCC minőségéről
    - előfizetői felelőssége, hogy a megfelelő mennyiségű hívást engedje be
  - 2. scenárió: előfizető-hálózat VPC illetve a kapcsolók közti VPC:
    - hálózatnak tudomása van a VCC paramétereitől
    - hívás-engedélyezés a hálózat feladata

VPC menedzsment

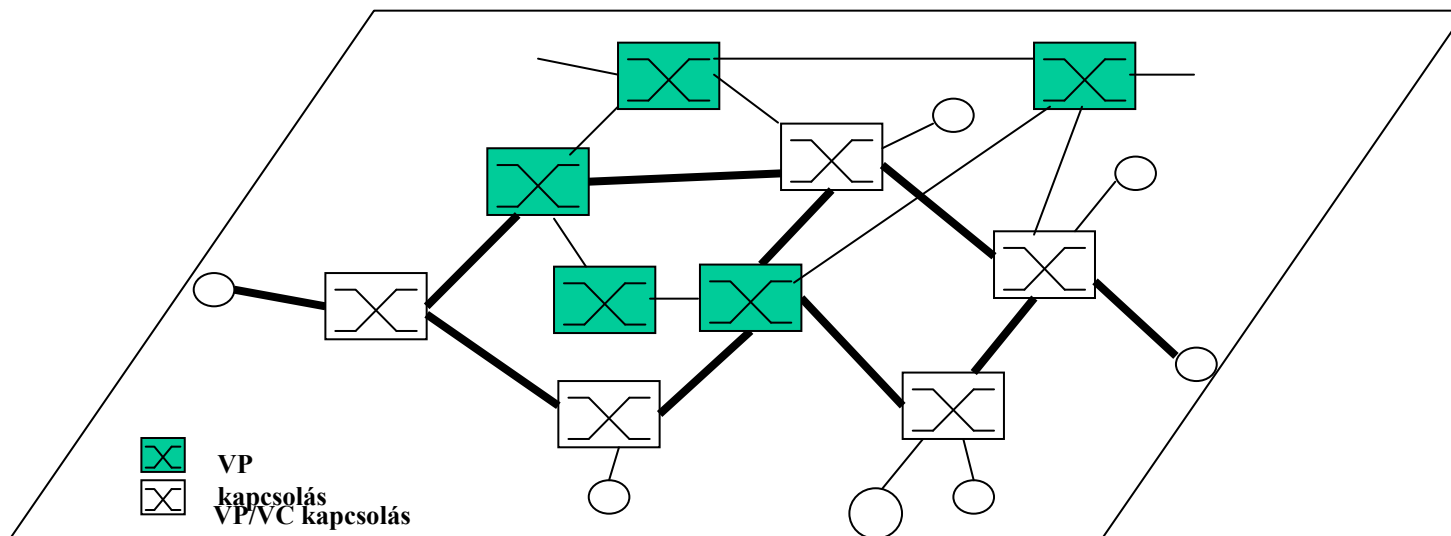
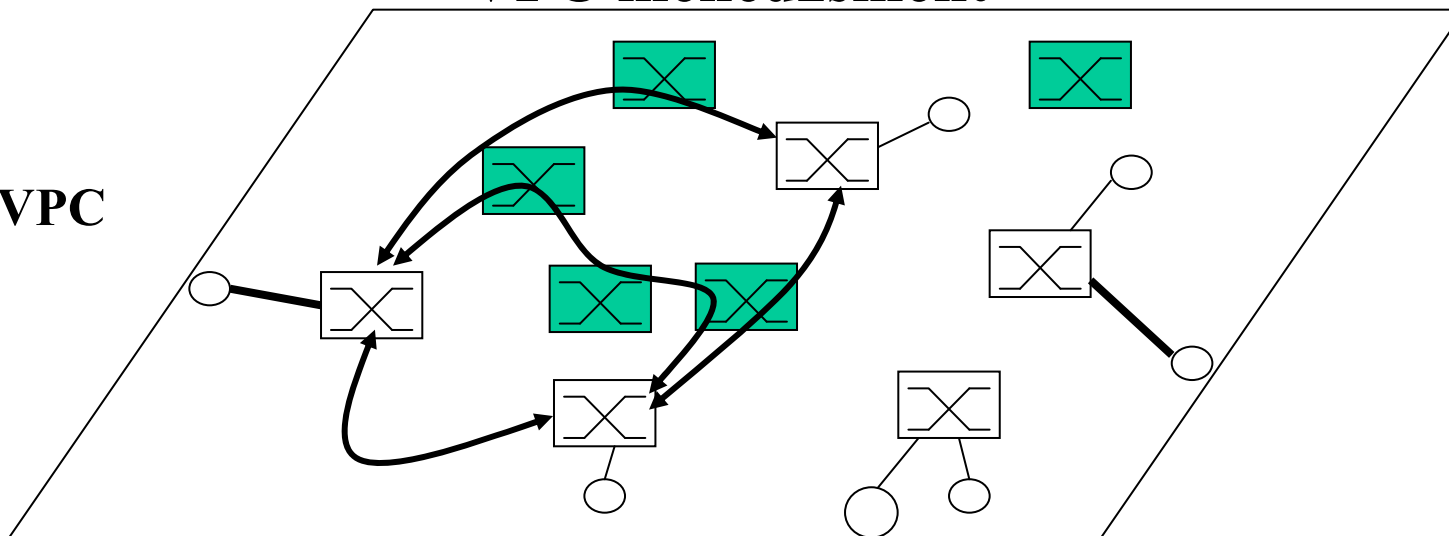
VPC = Virtual path connection
VCC = Virtual channel connection
VP-Sw = Virtual path switching function
VC-Sw = Virtual channel switching function

VPC menedzsment

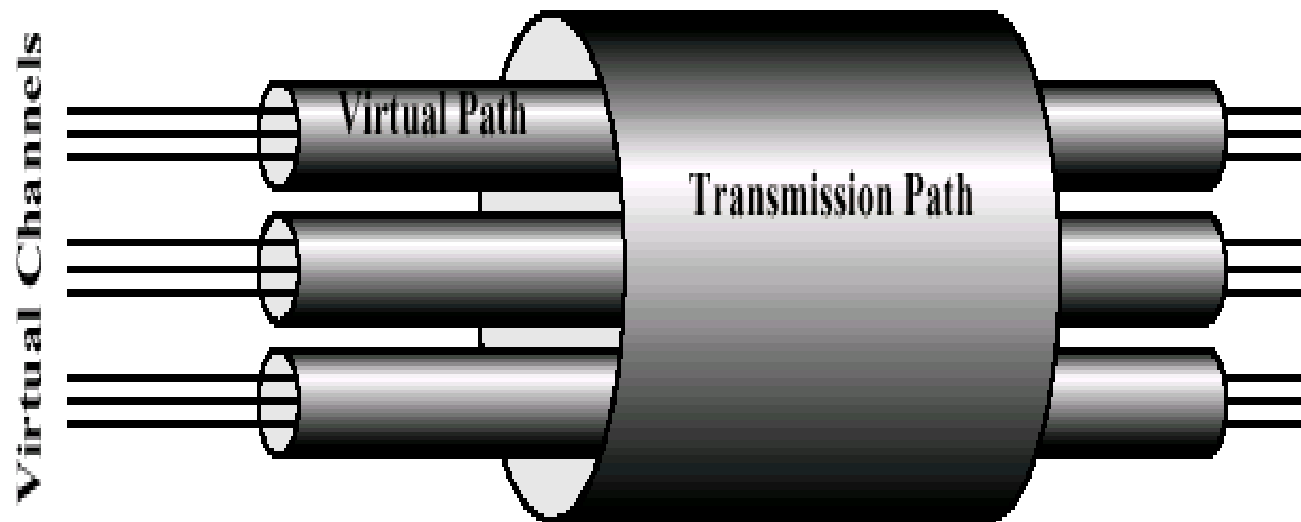
↔ VPC

 VP
 kapcsolás
VP/VPC kapcsolás

VPC menedzsment

VPC menedzsment alapgondolata

- QoS
  - homogén VCC: azonos QoS igényű VCC-k
  - heterogén VCC: különböző QoS igényű VCC-k, legnagyobb igényű VCC QoS paraméterei alapján kell tárgyalni a hálózattal
- Kapacitás beállítás
  - Aggregált csúcs sebesség (pazarlás)
  - Statisztikus multiplexálás figyelembevétele
    - VPC átlagos kapacitás $\geq$ össz átlagos kapacitás,
    - VPC csúcssebesség $<$ össz VCC csúcssebesség
    - érdemesebb homogén VCC-eket összefogni (nehéz igazságosnak lenni a heterogén VCC esetén)
    - nagyobb CDV és CTD várható

CAC

CAC hívásengedélyezés

- Az előfizető által indított hívás szerződési paramétereit:
  - Szolgáltatási kategória (CBR, rt-VBR, nrt-VBR, UBR, GFR)
  - Forgalmi leírók
  - CDVT
  - konformancia
  - QoS paraméter
- Hálózat dönti, hogy beengedi a hívást vagy nem

ATM forgalmi szerződés paramétereinek beállítási módszere

	Explicitly Specified Parameters		Implicitly Specified Parameters
	Parameter values set at connection-setup time	Parameter values specified at subscription time	Parameter values set using default rules
	Requested by user/NMS	assigned by network operator	
SVC	signaling	by subscription	network-operator default rules
PVC	NMS	by subscription	network-operator default rules

SVC = switched virtual connection
 PVC = permanent virtual connection
 NMS = network management system

implicit paraméter lehet pl. a hívás blokkolási valószínűség

Hívásengedélyezés

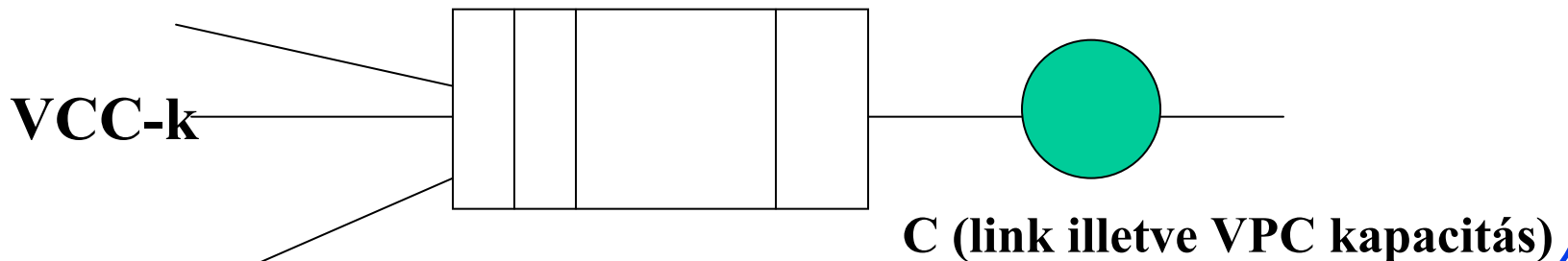
- Telefon hálózat:
  - trönk kapacitás alapján
  - fix kapacitás (egy adott időrés a TM rendszerben) allokálása
  - hívás-blokkolási valószínűség (0.01)
- Csomagkapcsolt hálózat
  - nincs hívás engedélyezés
- ATM
  - QoS (Cell grade of Service)
    - cell delay
    - CDV
    - CLR
  - Hívás-blokkolás valószínűség (Call level Grade of Service)

ATM CAC

$$P\{Y_1+Y_2+\dots+Y_N > N*c\} < 10^{-x}$$

- Sorbanállási elmélet (theory of large deviation) szerint
  - ha a multiplexált VCC-k száma kicsi,
    - VCC-k beengedélyezése a PCR alapon
    - nulla a cellavesztés, kis sorbanállási késleltetés
  - ha a multiplexált VCC-k száma nagy,
    - PCR-nél kisebb sáv szélességet (effektív sáv szélesség) kell garantálni
    - (végtelen számú VCC esetén az átlagos sáv szélesség)

Példa

- 155 Mbps link
- VBR forrás
  - PCR=15.5 Mbps
  - PCR/ACR=r (pl. videó esetén 4-5)
- Alternatívák
  - 1. PCR alapú engedélyezés: 10 hívás
  - 2. AVR alapú engedélyezés: 10*r (40-50)
  - Az igazságnak valahol a kettő között kell lennie.
- Feltegyük, hogy a forrás ON-OFF forrásként modellezhető (r=4)
  - $P_{on}=0.25$
  - n forrást engedélyezünk, akkor annak a valószínűsége, hogy az igények együttesen meghaladja a link kapacitását

$$\sum_{i=11}^n \binom{n}{i} (P_{on})^i P_{off}^{n-i}$$

CAC

Forrás pontos paramétereit és viselkedése

- **Ismertek**
  - **Effektív sávszélesség meghatározása a sorbanállási modellek segítségével**
- **Nem állnak rendelkezésünkre**
  - **Mérés-alapú CAC**
    - **átlagos terhelést (a_m) kell mérni (a meglévő hívások átlagos össz sávszélessége)**
    - **$a_m + PCR \leq C$**
    - **Probléma:**
      - **a múlt megfigyelése mennyire jó alapot szolgál ?**
      - **egy új hívás engedélyezése annak az esélyét rontja-e, hogy a hálózat jövőben más hívásokat (több profittal) is engedélyezzen be ?**

Hívás-blokkolás és CAC

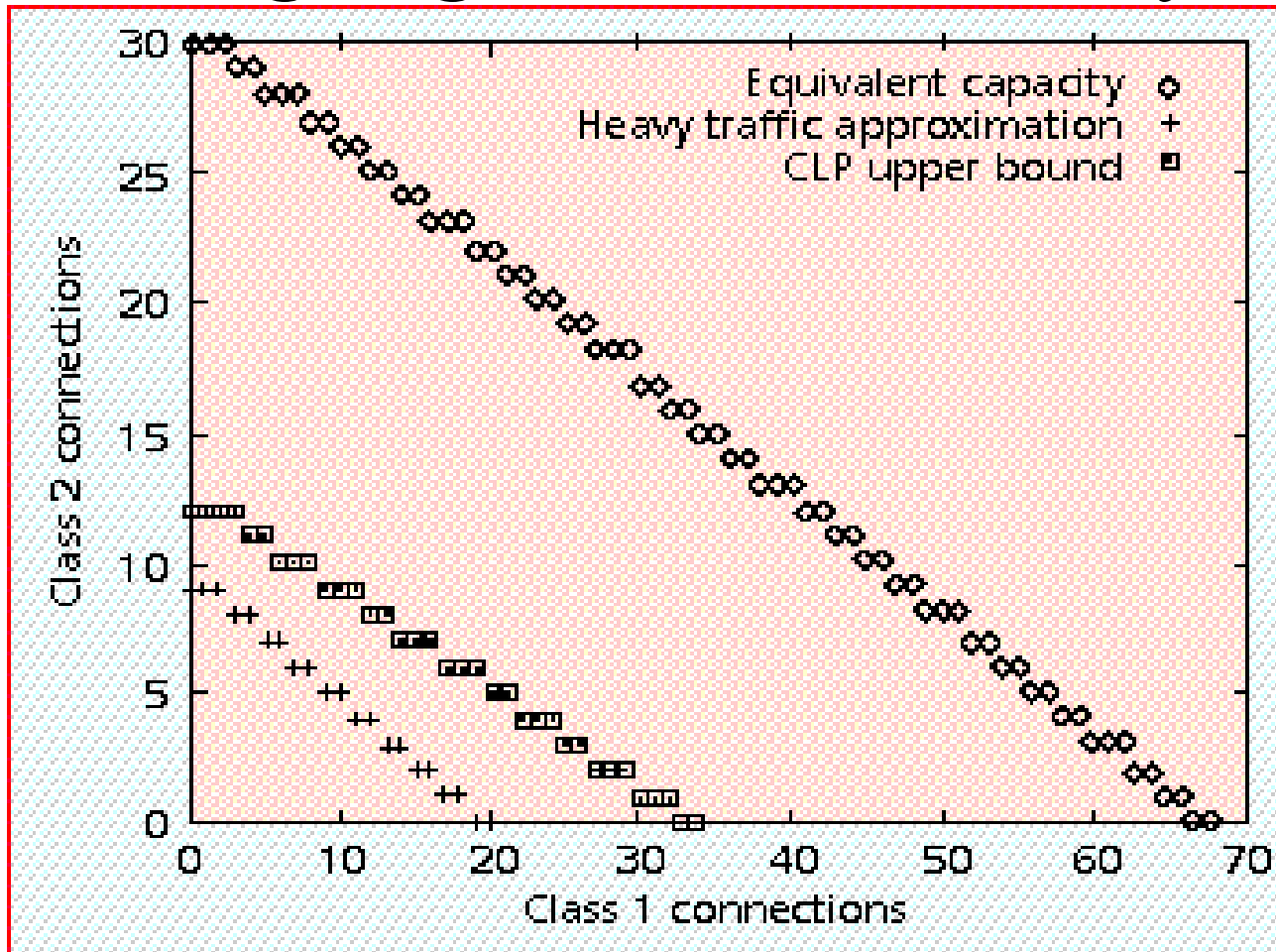
- $n = \{n_1, n_2, \dots, n_K\}$ a rendszer állapotvektora
- n_i a linken i . típusú hívásosztályhoz tartozó hívások száma
- $Q_i(n)$ az i . hívásosztály QoS-je
- $\underline{Q}_i(n)$ az i . hívásosztály QoS előírása
- C a link illetve VPC kapacitás
- A a megengedett tartomány

$$A = \{n, Q_i(n) \leq \underline{Q}_i(n)\}, i=1, \dots, K$$

$$B_i = Pr\{n \in \partial A\}$$

Megengedett tartomány

Hívás-blokkolás és CAC

- W_i az i . hívás effektív sávzélessége

$$A = \{n, \sum_{i=1}^K W_i n_i \leq C\},$$

$$B_i = Pr \{Q(n) \geq \underline{Q}(n)\} = Pr \left\{ \sum_{i=1}^K W_i n_i \geq C \right\}$$

- Egy hívásosztályhoz tartozó hívás esetén

$$n_i^* = \max \{n_i, \underline{Q}(n_i) > \underline{Q}_i\}$$

$$W_i = \frac{C}{n_i^*}$$

Konformancia definició (UPC)

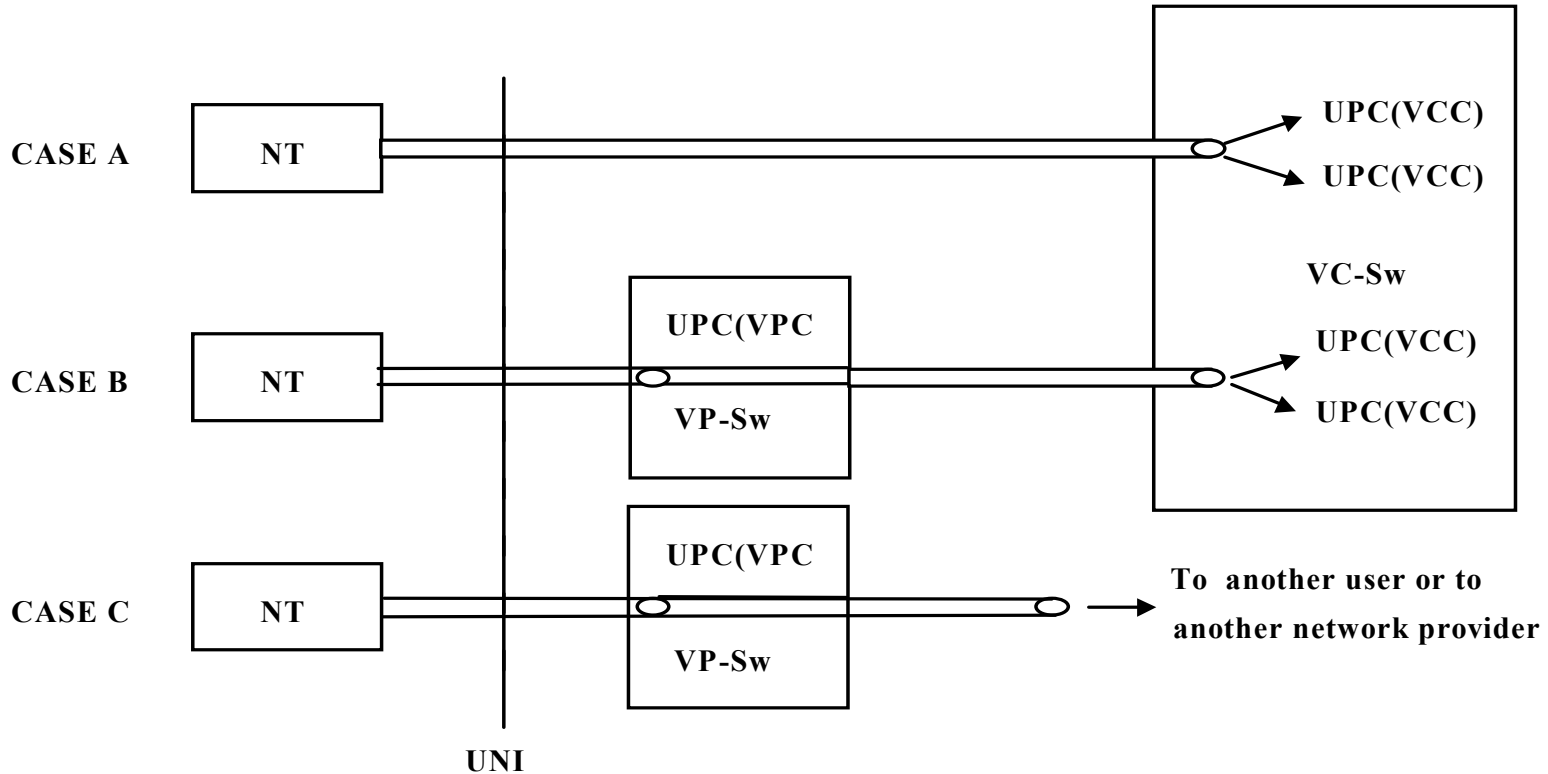

UPC

- VCC és VPC forgalom monitorozása és felügyelete
  - VPI/VCI érvényessége,
  - szerződés ellenőrzése
    - cella beléptetése megjelölés nélkül
    - cella törlése
    - cella beléptetése megjelöléssel (CLP =1)

UPC (Usage Parameter Control) pontjai

NT : Network Termination

VC-Sw : Virtual Channel Switching Function

VP-Sw : Virtual Path Switching Function

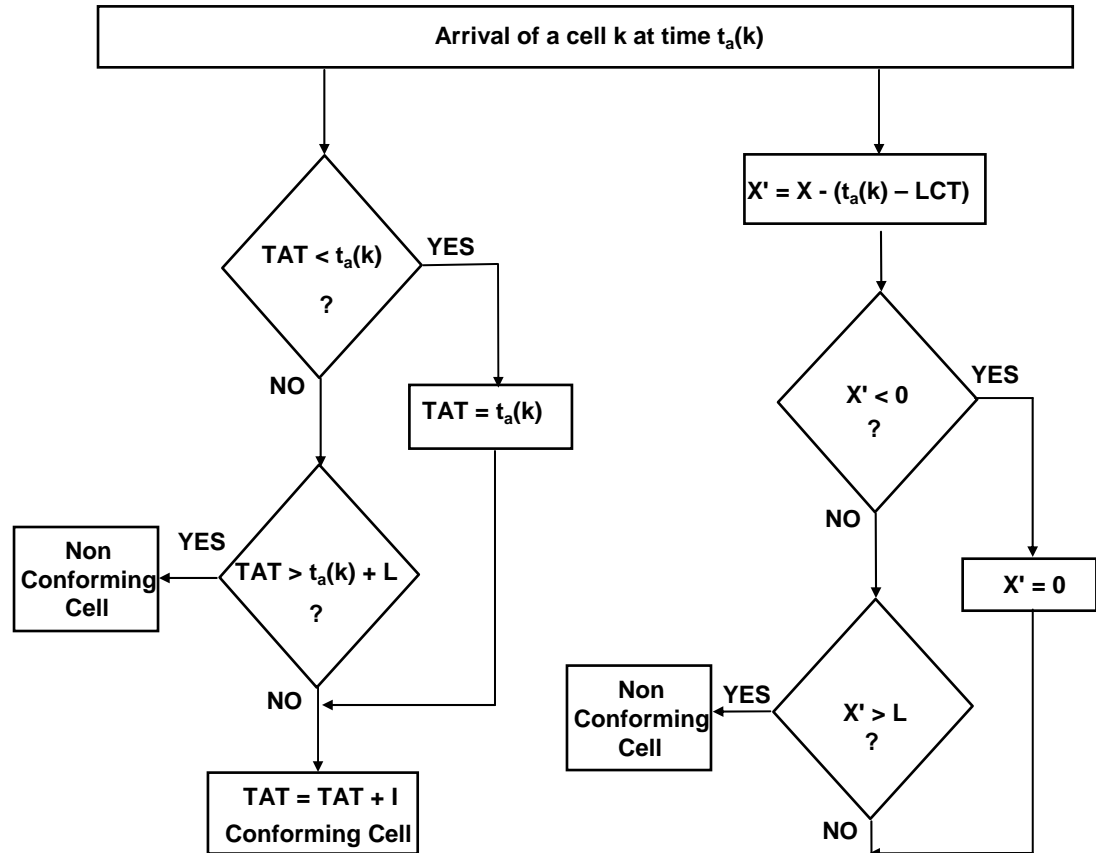

GCRA Generic Cell Rate Algorithm

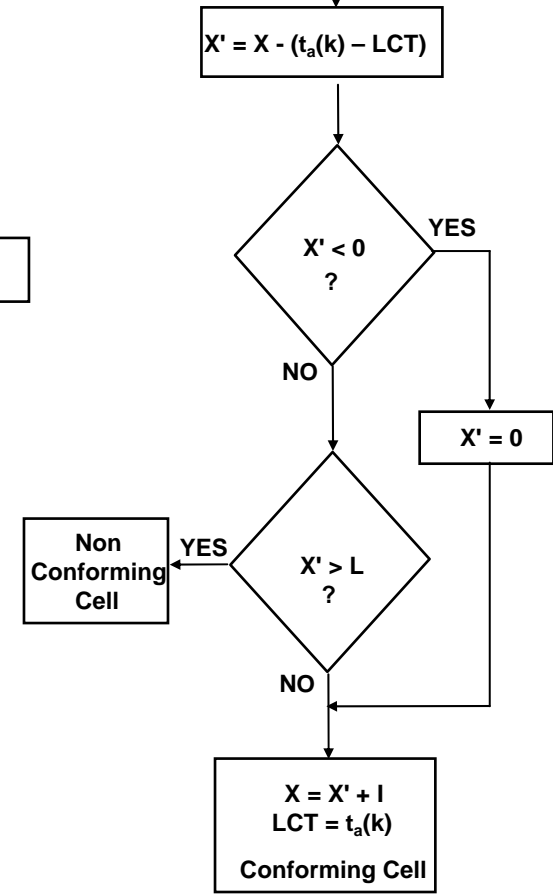
TAT   Theoretical Arrival Time
 $t_a(k)$ Time of arrival of a cell
 I   Increment
 L   Limit

At the time of arrival t_a of the first cell of the connection, $TAT = t_a(1)$

LCT: Last conformance time
 At the time of arrival t_a of the first cell of the connection, $X = 0$ and $LCT = t_a(k)$

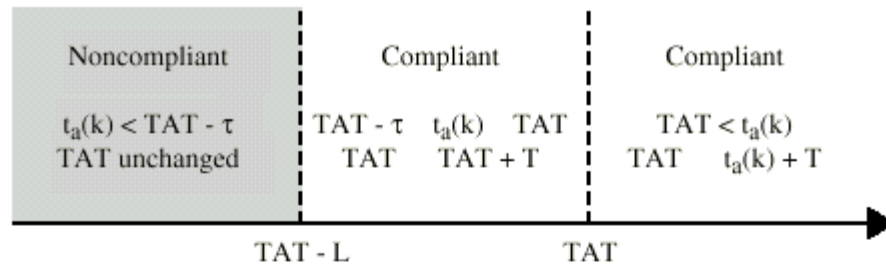
**VIRTUAL SCHEDULING
ALGORITHM**

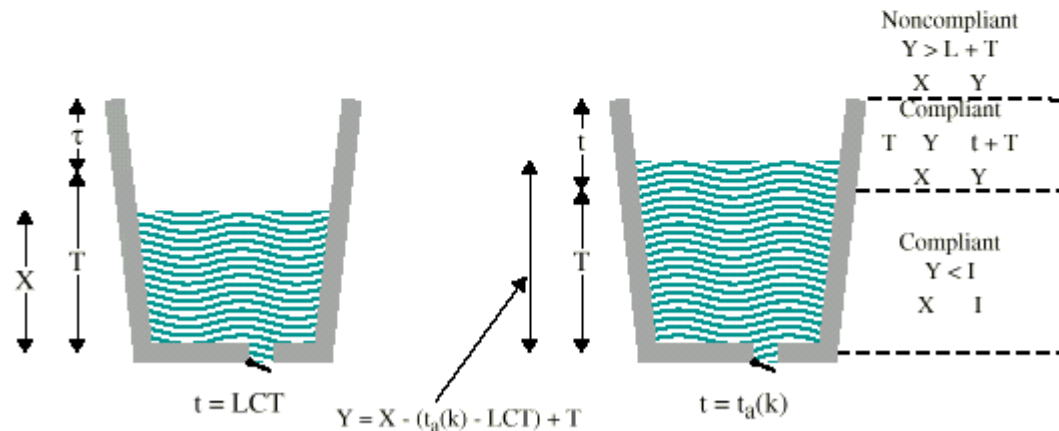
**CONTINUOUS-STATE
LEAKY BUCKET ALGORITHM**

GCRA

(a) Virtual scheduling algorithm

(b) Continuous-state leaky bucket algorithm

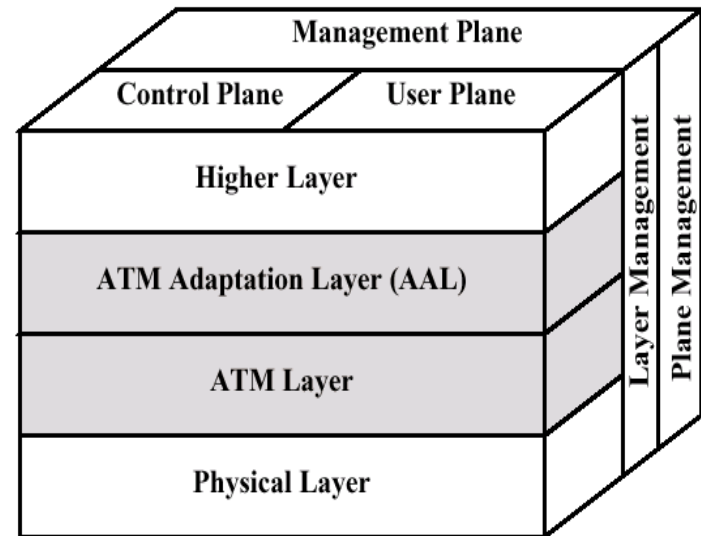

ATM jelzés (signalling)

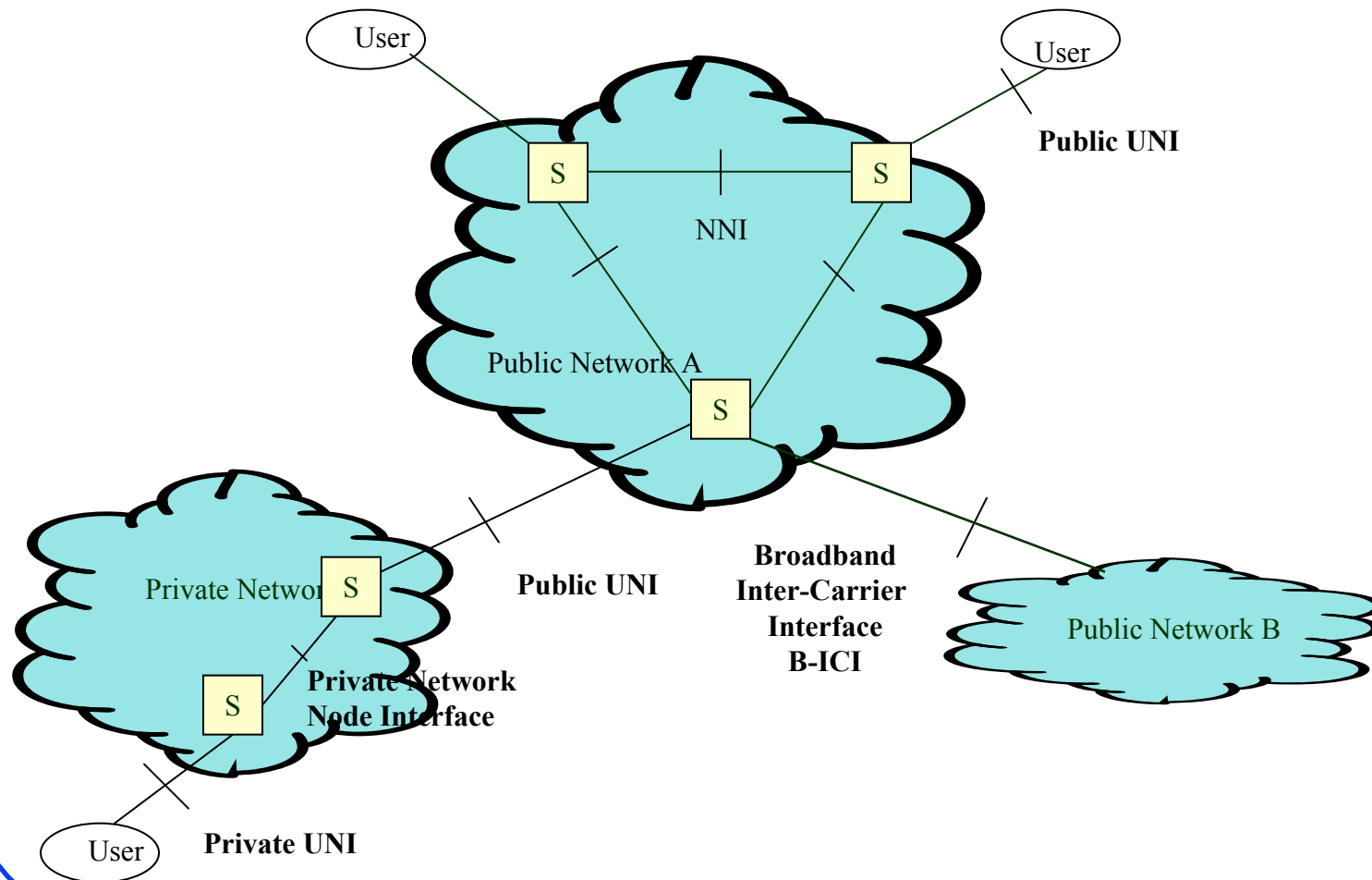

Vezérlő sík feladat

- pont-pontos illetve pont-több pontos VC-kapcsolatos funkciók
  - SVCs
  - SPVCs (Soft Permanent Virtual Connections)
- Címzés (addressing)
- Routing
- Funkciók ellátása a jelzési protokollok segítségével

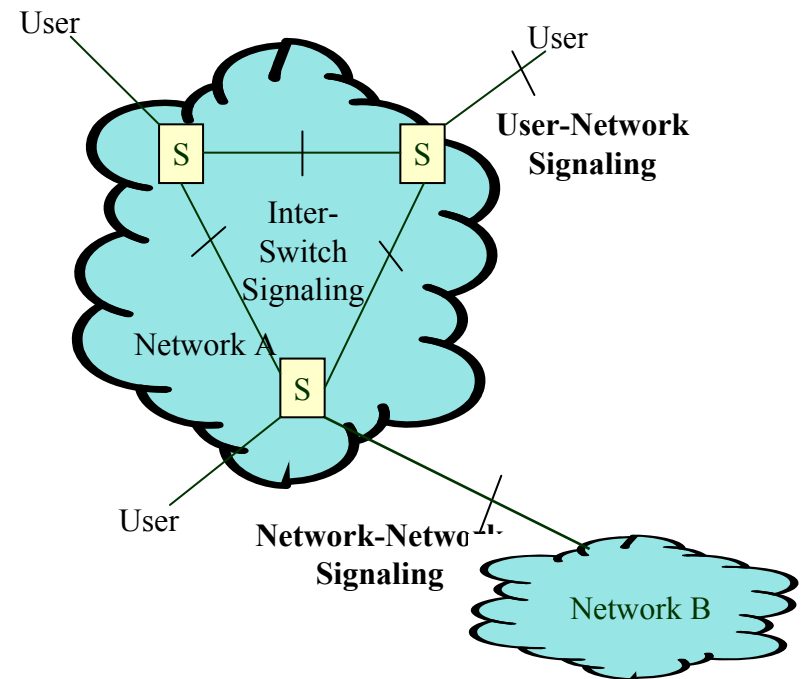

ATM interfészek

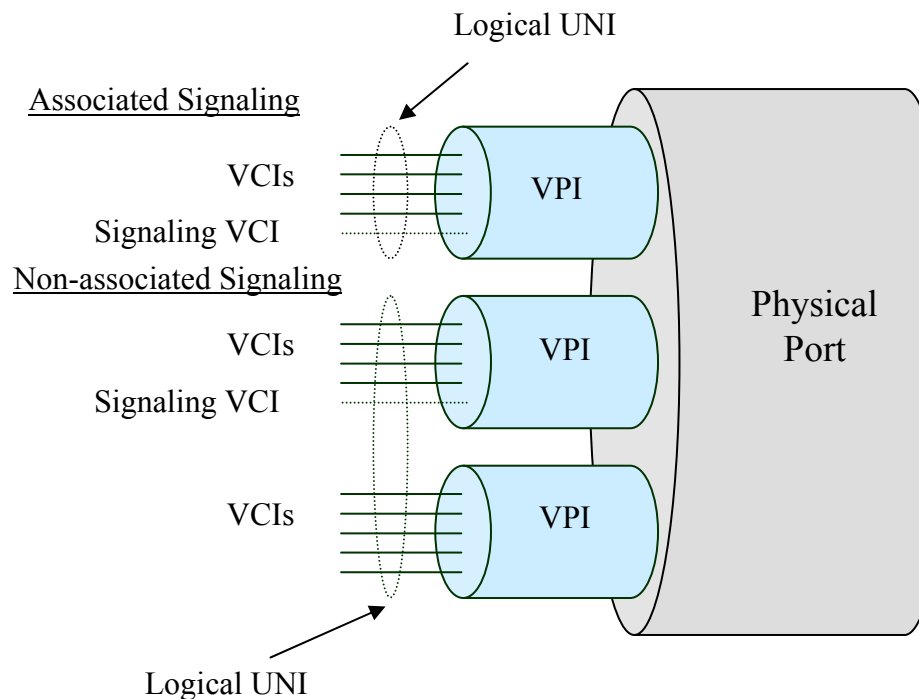
Jelzési protokollok

- UNI: ATM hálózathoz tartozó előfizetői berendezés (számítógép,...) és hálózat között
- NNI: hálózatok (kapcsolók közti) között
  - privát
  - nyilvános
- IISP (Interim InterSwitch Signaling Protocol): NNI alapú, gyártó specifikus kiterjesztéssel

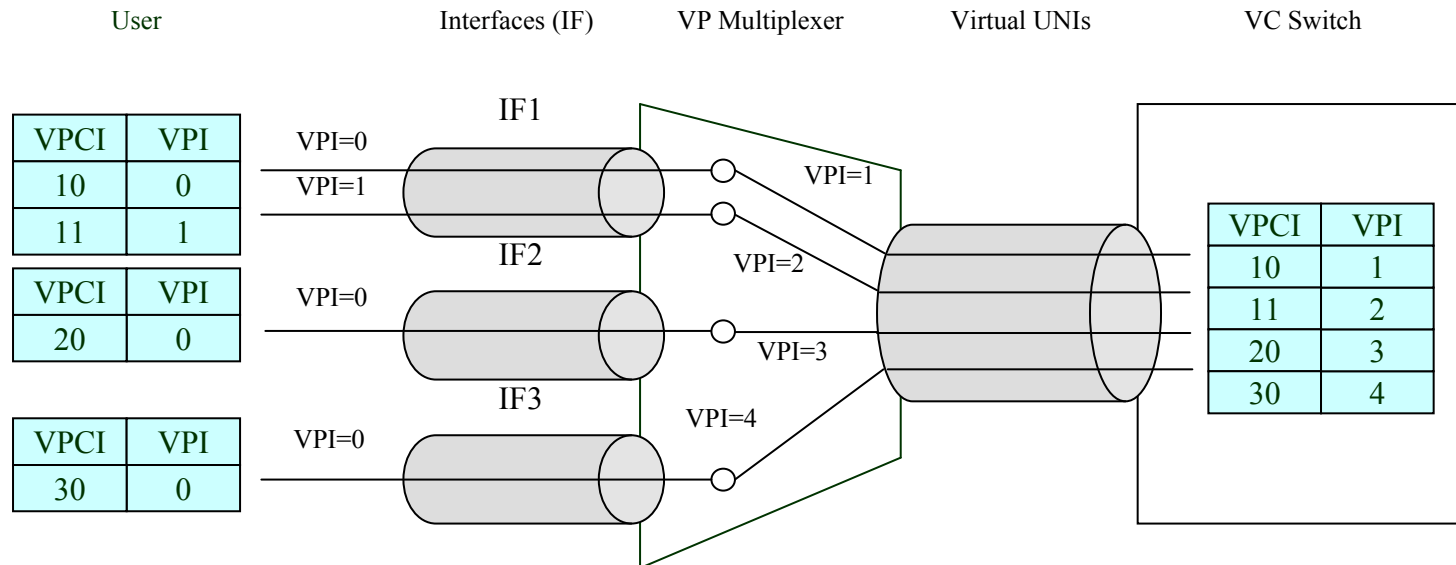

Jelzési csatorna típusok

- UNI 3.1: associated signalling
  - VCI=5 csatorna átviszi a VP-n levő VCC-kre vonatkozó vezérlési információt
- UNI 4.0: non-associated signalling
  - logikai UNI
  - VPCI

Non-associated signalling

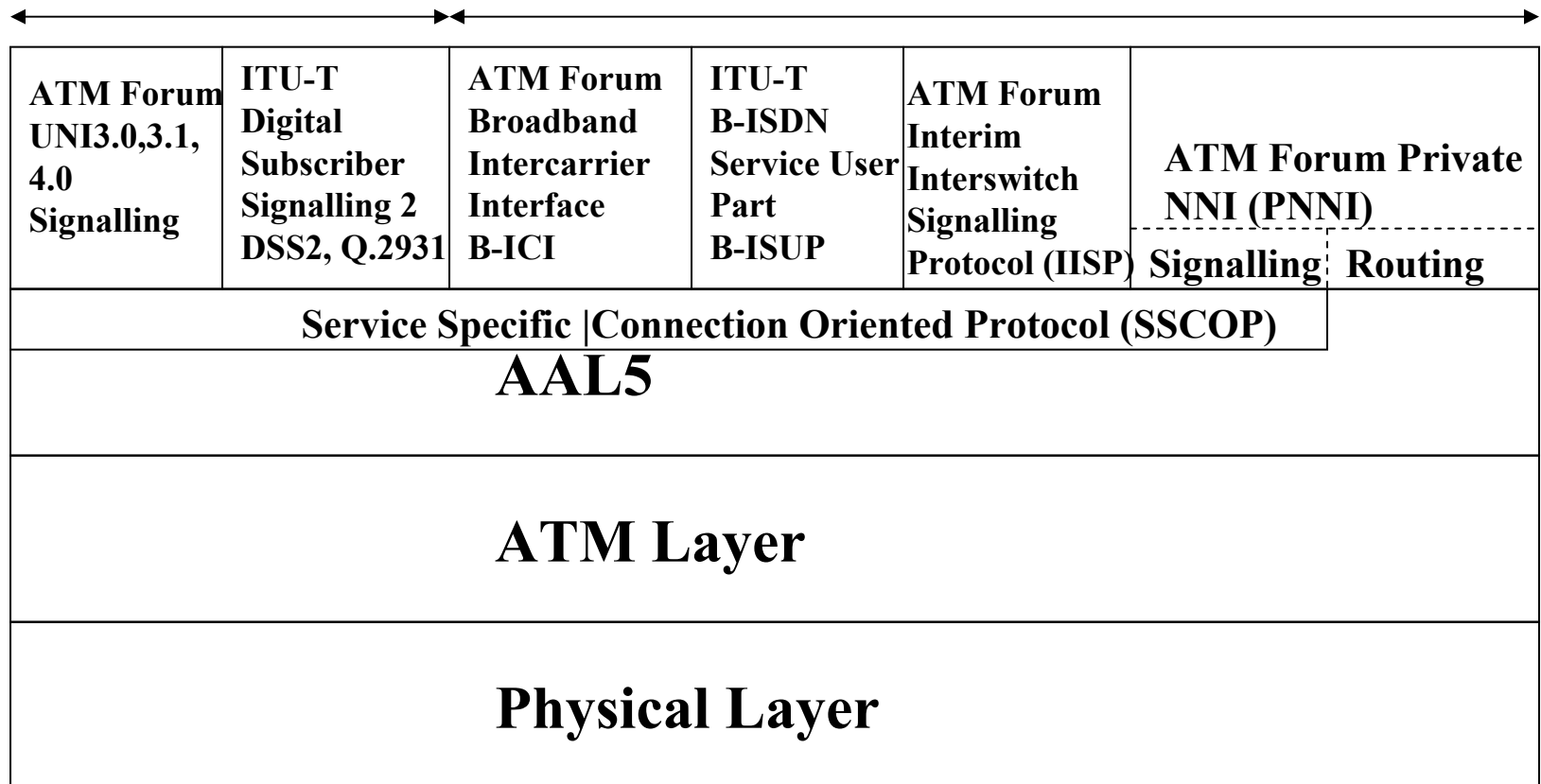

Vezérlési sík protokolljai

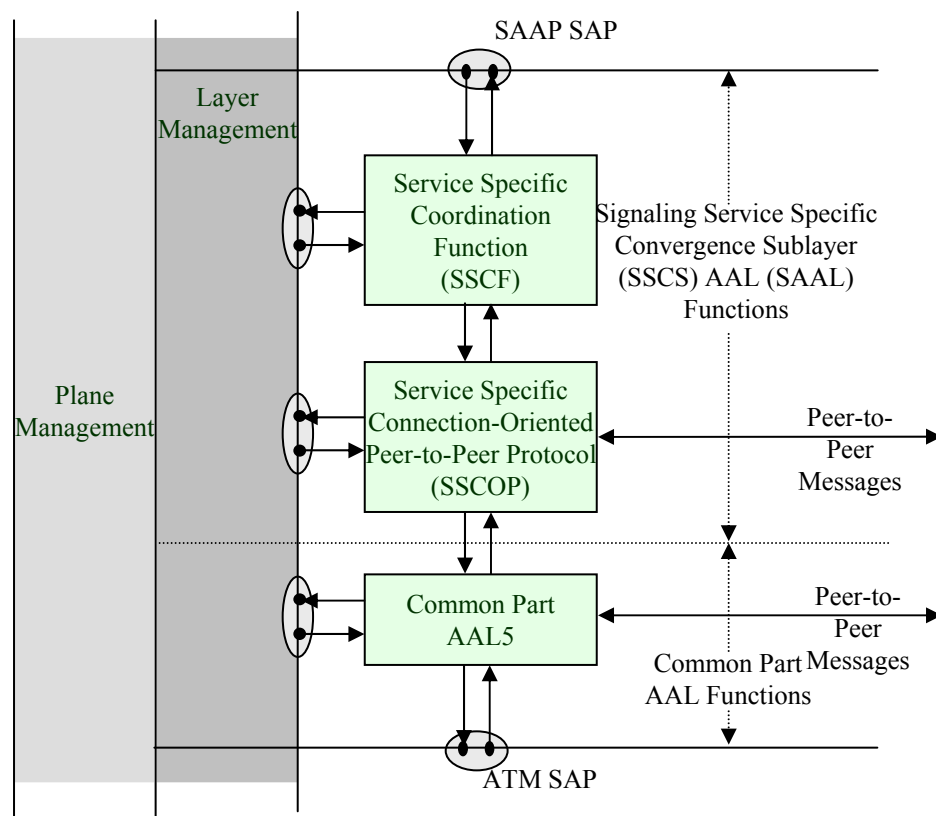
UNI specs

NNI specs

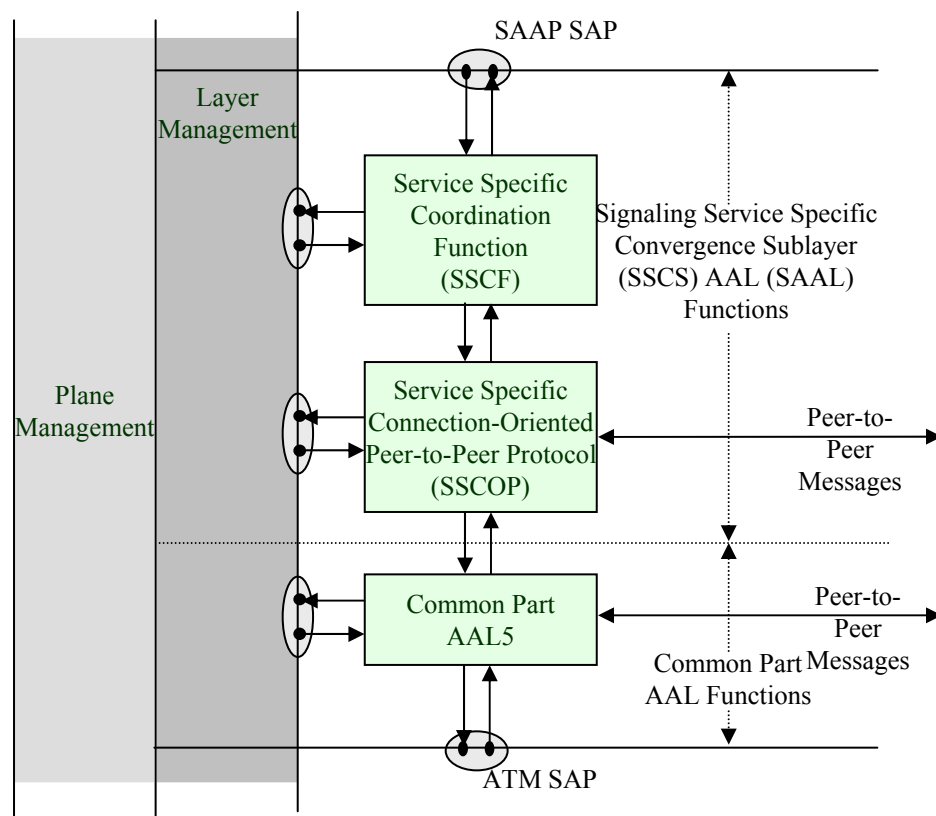
SAAL (Signaling AAL)

- SSCF (Service Specific Coordination Function)
  - függetlenség az alsóbb rétegtől
  - nyugtázott illetve nyugtázatlan adatátvitel
  - transparent információ átvitel
  - kapcsolat felépítés a nyugtázott adatkapcsolat számára
  - státusz jelzés

SAAL (Signaling AAL)

- SSCOP (Service Specific Connection-Oriented Protocol)
  - HDLC-szerű
  - sorszámozott jelzési üzenet átvitele
  - hiba detektálás és selective ARQ (24 bit sorszám)
  - keepalive üzenet
  - SSCOP kapcsolat felépítése és lebontása
  - nyugtázott illetve nyugtázatlan adatátvitel
  - státusz jelzés

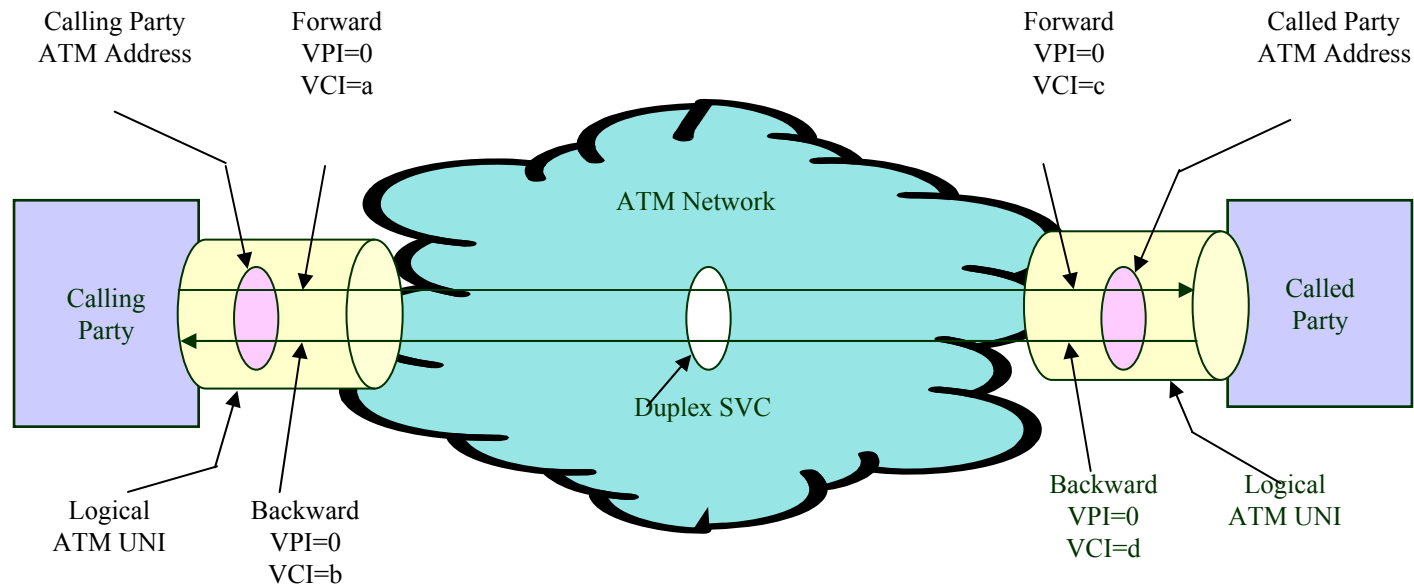

UNI

- ITU-T Q.2931
- ATM Fórum UNI 3.0, UNI 3.1, UNI 4.0
- Kompatibilitási probléma:
  - UNI 3.0 és UNI 3.1
  - UNI 3.1 és Q.2931
- UNI 4.0 a Q.2931 alapján készült
  - vannak egyéb képesség, amelyet UNI 4.0-ben specifikálnak, de Q.2391-ben nem pl. ABR jelzés, proxy jelzés, virtuális UNI,...

Pont-pont SVC

nem szimmetrikus:

- sávszélesség
- VPI/VCI hozzárendelése

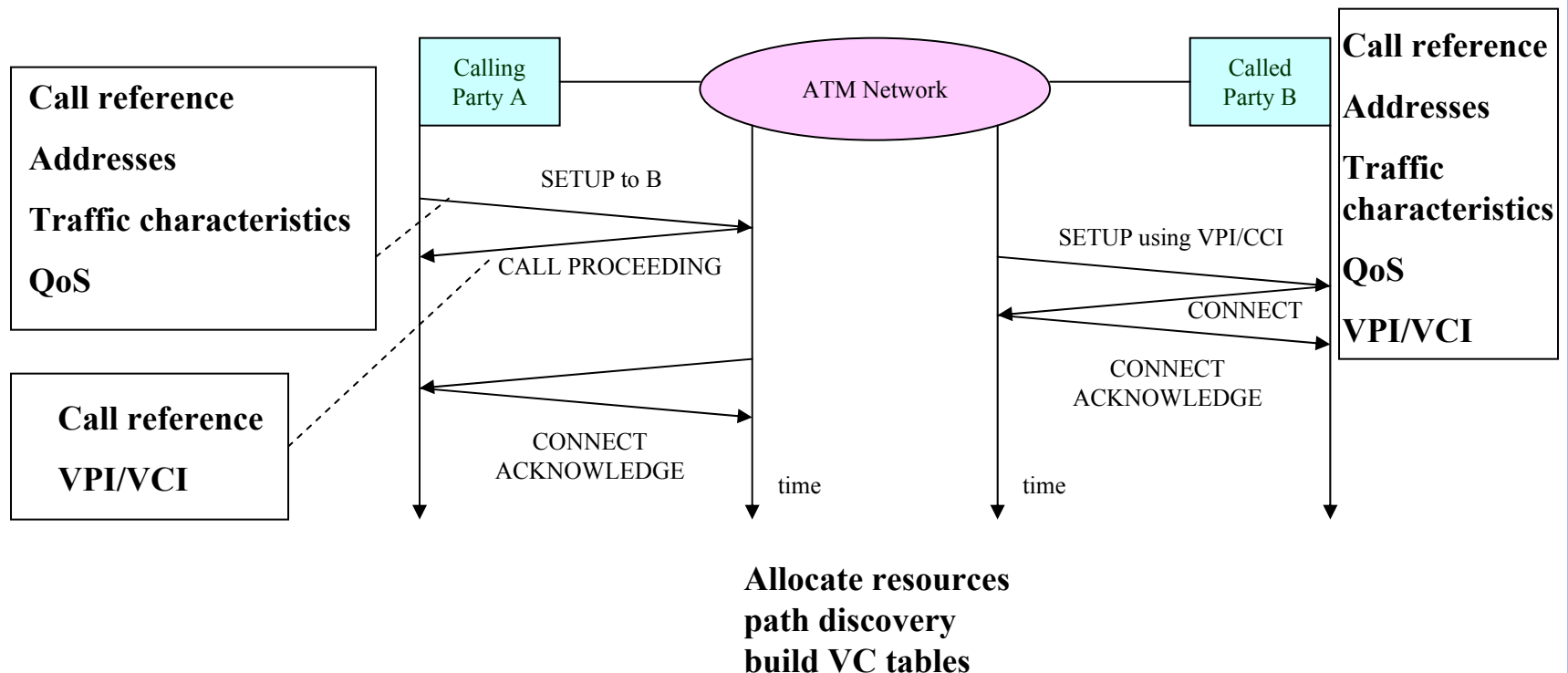

UNI alapüzenetek

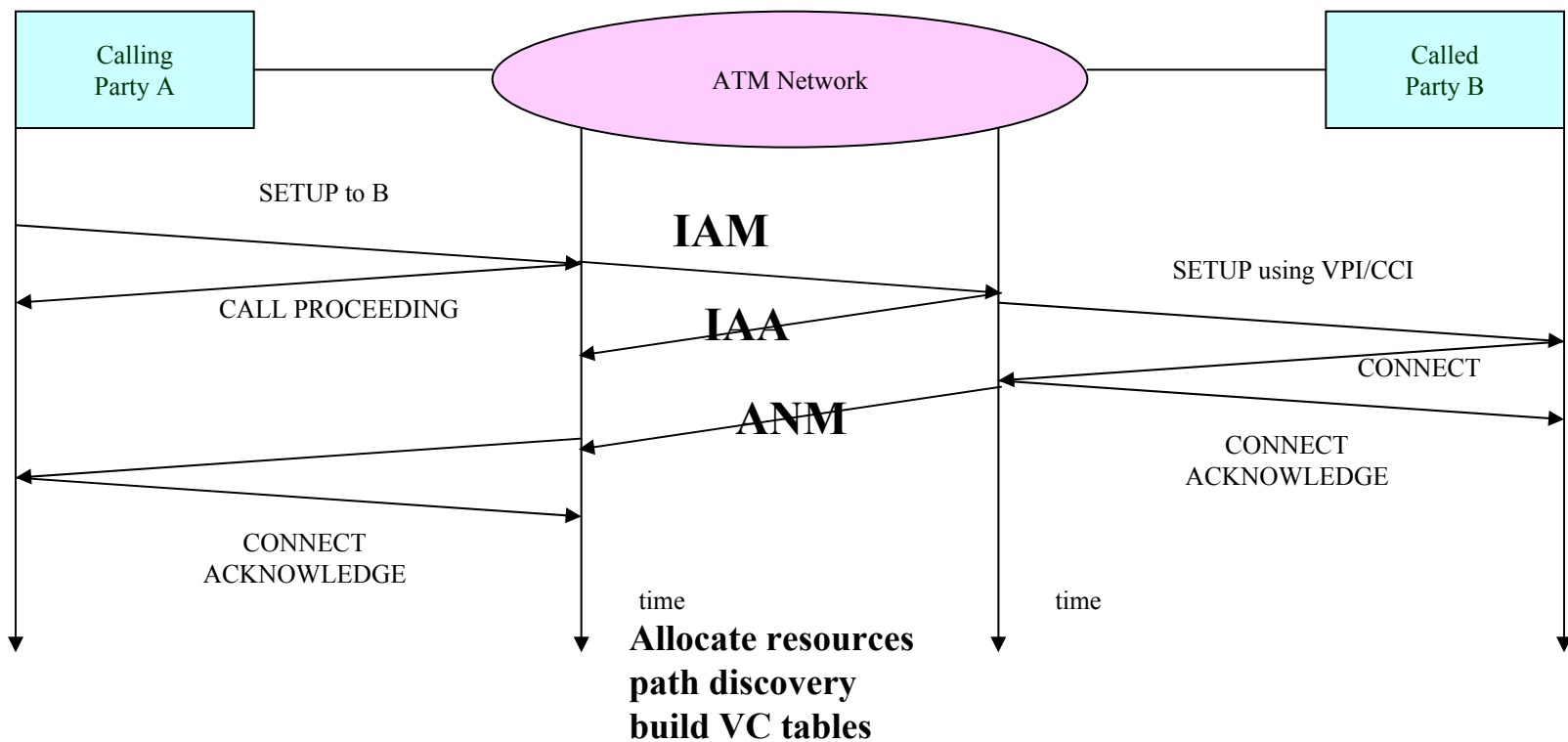
- **Hívás létesítése**
  - **SETUP**
  - **CALL PROCEEDING**
  - **CONNECT**
  - **CONNECT ACKNOWLEDGE**
- **Hívás lebontása**
  - **RELEASE**
  - **RELEASE COMPLETE**
- **Státusz**
  - **STATUS ENQUIRY (S)**
  - **STATUS (S)**
- **Pont-több-pont**
  - **ADD PARTY**
  - **ADD PARTY ACKNOWLEDGEMENT**
  - **ADD PARTY REJECT**
  - **DROP PARTY**
  - **DROP PARTY ACKNOWLEDGEMENT**

Pont-Pont kapcsolat létesítése

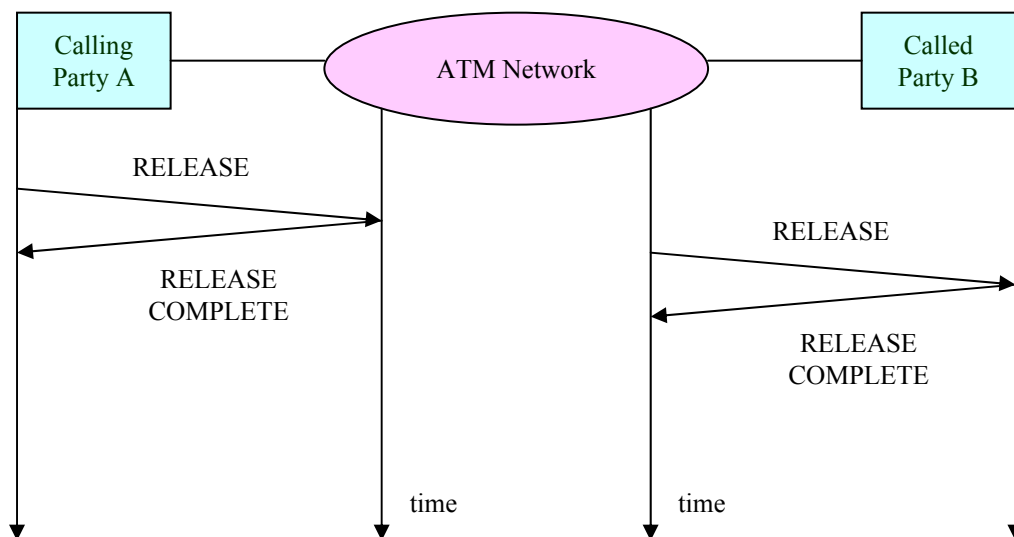

Pont-Pont kapcsolat létesítése

Pont-Pont kapcsolat lebontása

ATM tesztelése

- Konformancia tesztelés (Conformance Testing): a szabvány szerint meg van valósítva ?
- Együtműködési tesztelés (Interoperability Testing): különböző gyártó berendezései hogyan tudnak együttműködni
- Teljesítőképeségi tesztelés (Performance Testing): függ a forgalom nagyságától és jellemzőitől

PICS és PIXIT

- Absztrakt teszt módszer (Abstract Test Method):
  - hogyan kell tesztelni,
  - általános leírás, független a tesztelés realizációjától
- PICS (Protocol Implementation Conformance Statement): gyártó nyilatkozata arról, hogy az ő berendezése mit tud és mit nem tud (szabvány alapján)
- PICS Proforma: kérdések sorozata, amelyeket a tesztelést specifikáló tesz fel (ATM Fórum)
- PIXIT (Protocol Implementation eXtra Information for Testing): gyártó nyilatkozata arról, hogy az ő berendezése mit tud és mit nem tud (szabvány alapján) a referenciákkal együtt (tesztelés reprodukálhatósága)

PICS proforma

- If the IUT is Public ATM network equipment, does it support point-to-point VPCs?

ATM hadver és szoftver

ATM hadver és szoftver

- Kapcsoló típusok
- NIC (Network Interface Cards)

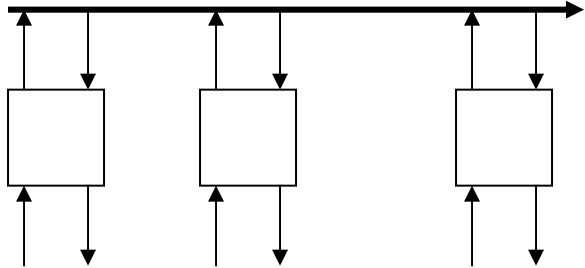
ATM kapcsoló paramétere

- Modularitás
- Megbízhatóság, rendelkezésre állásidő
- Kiterjeszhetőség (architektúra)
- Bővíthetőség (architektúra)
- Interfész választék
- Kapcsolási kapacitás
- Menedzsment rendszer
- Számlázási rendszer
- Architektúra
  - non-blocking
  - virtual-non blocking
    - blokkolás a puffertől és a terheléstől függ
    - vesztes egy terhelési küszöb alatt garantált

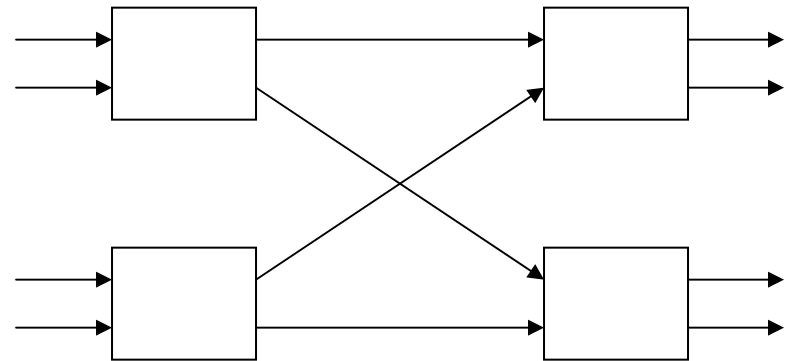

ATM kapcsoló architektúrák

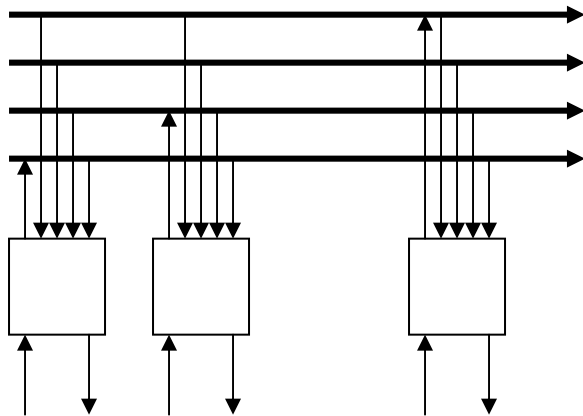
Single bus (1-5 Gbps)

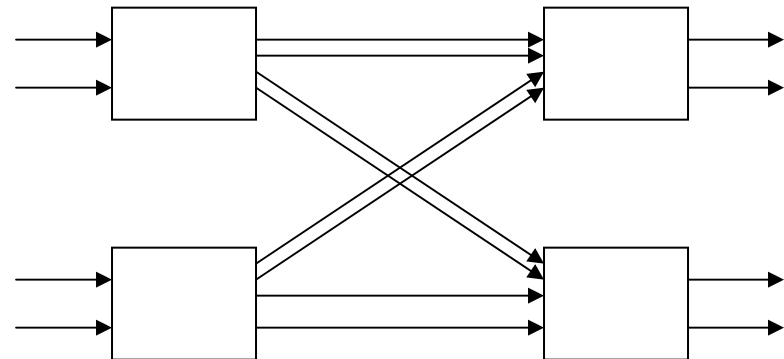
Self-routing (blocking)

Multiple bus (500-1000Mbps)

Self-routing (Non-blocking)

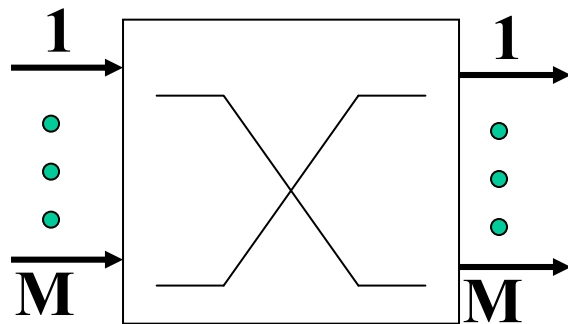
ATM kapcsoló architektúrák

- Egy busz
  - kapacitás 1-5 Gbps
  - ATM multiplexers,...
  - bus arbitration (közös használat, verseny feloldása)
  - multicast
- Több busz
  - elvileg nem kell “bus arbitration”
  - kimenetén vezérlés kell
  - busz sebessége 500 Mbits-1Gbits, kapacitás 5-15 Gbits
  - knock-out jelenség (egy kimenet csak meghatározott számú bemenetről fogadhat egyidejű cellákat, arbitration)

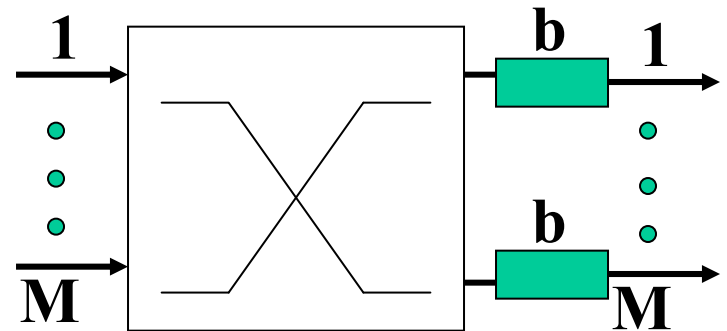

ATM kapcsoló pufferelési stratégiái

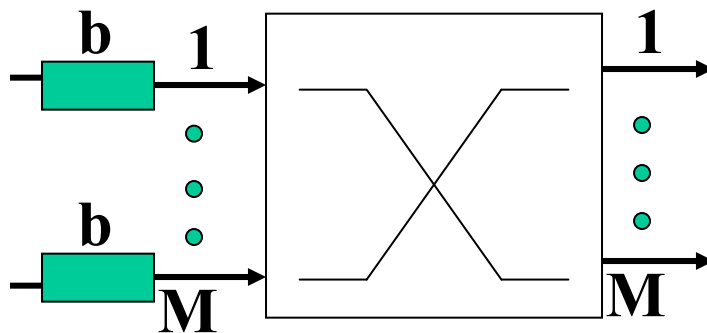
Internal Queueing

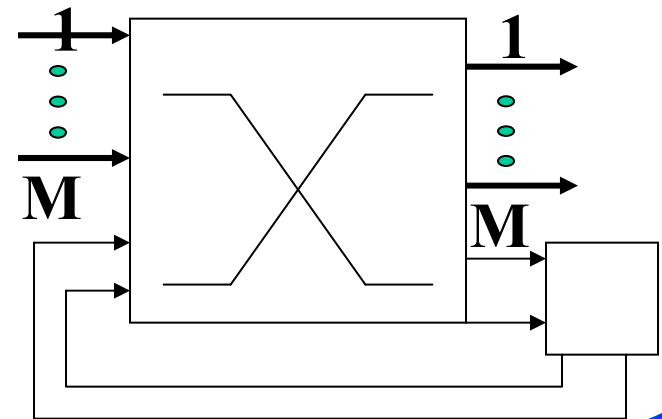
Output Queueing

Input Queueing

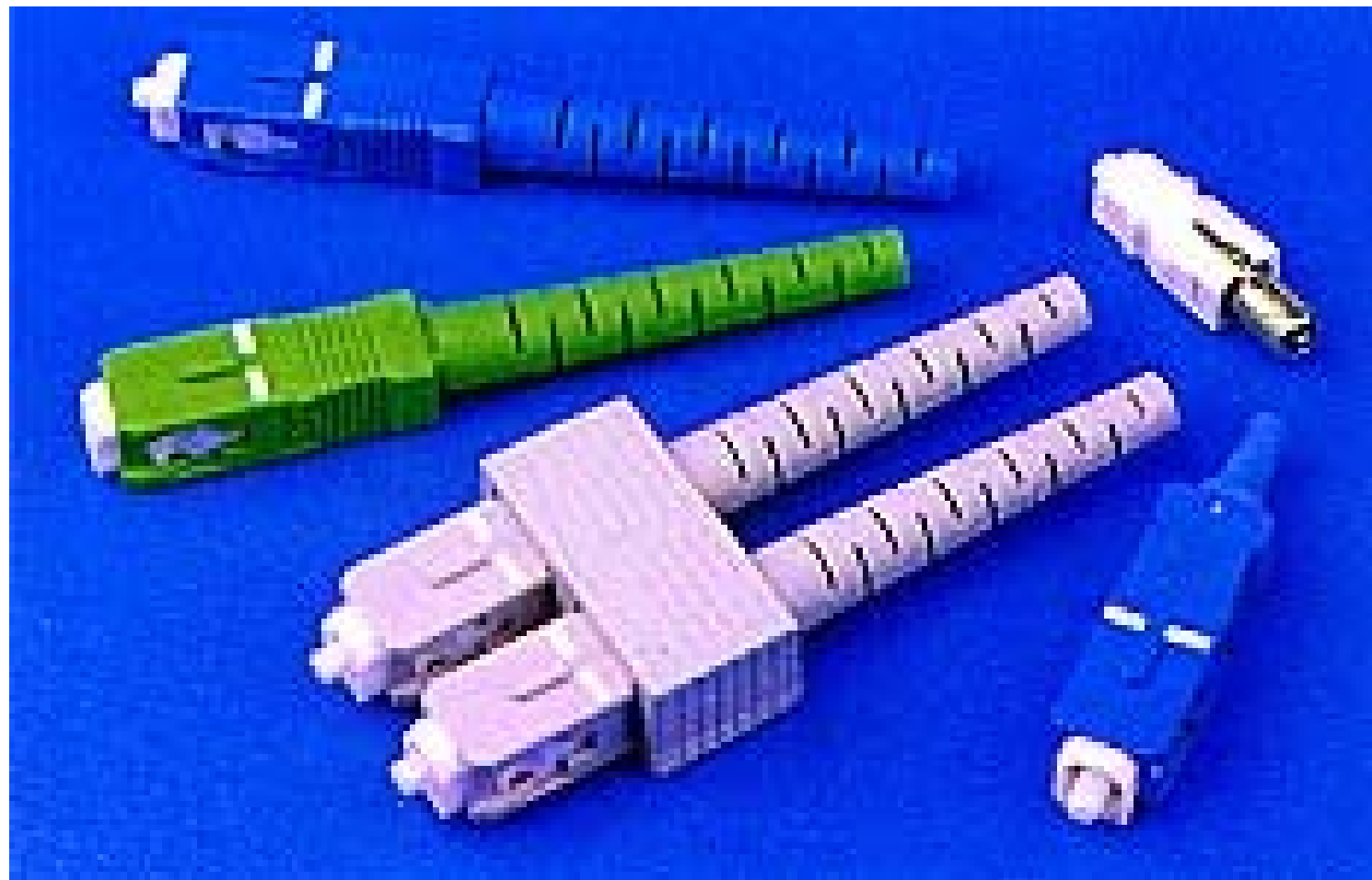
Output Queueing Shared Buffer

FC csatlakozó

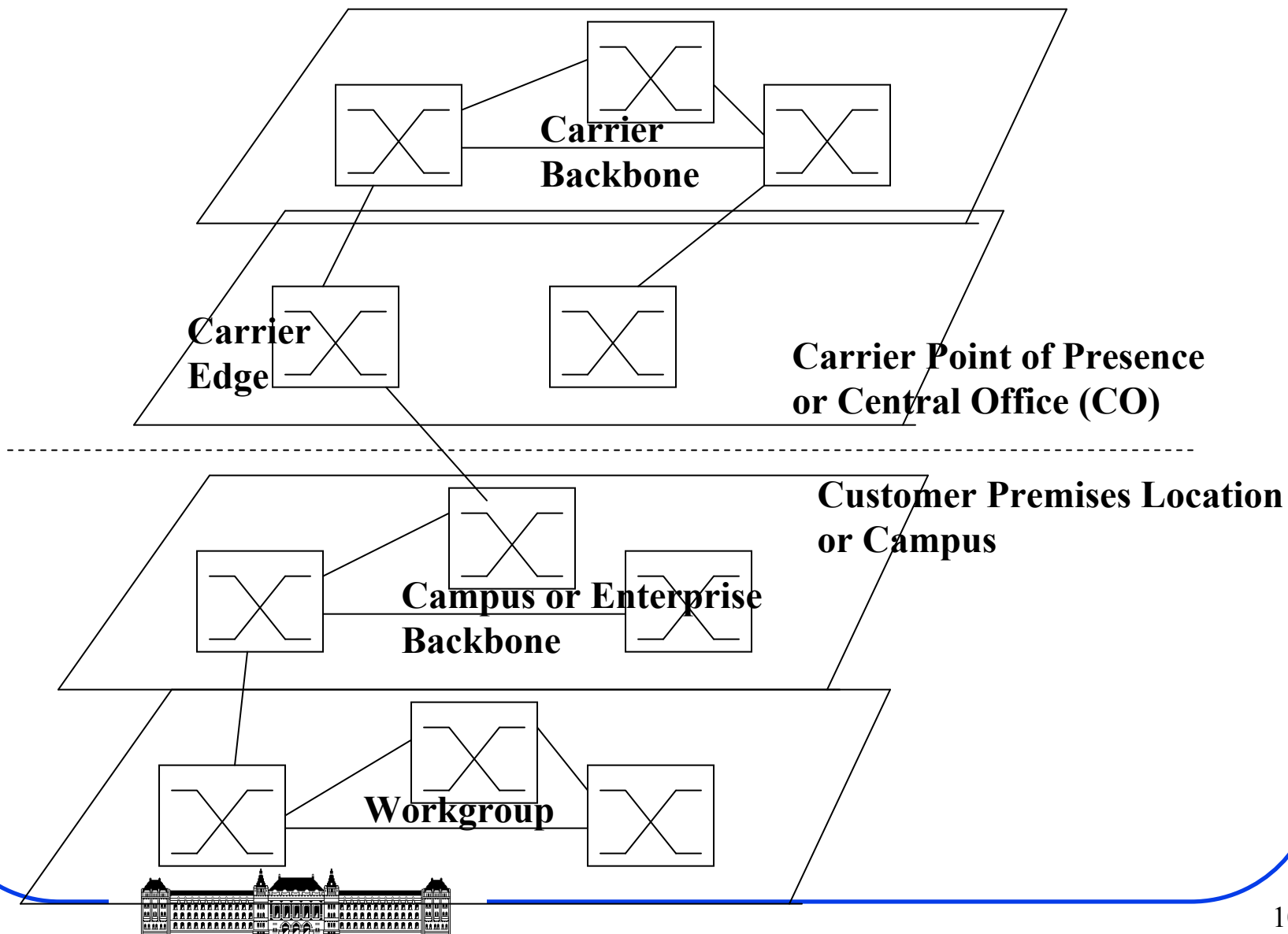
SC csatlakozó

ST csatlakozó

ATM kapcsoló osztályozása

Gerinc kapcsoló (Core or Carrier Backbone- CO switch)

- tranzit funkció
- nagy kapcsolási kapacitás (40 Gbps-1Tbps)
- bővíthetőség (kártyák száma és portok száma) és modularitás (multis shelves)
- magas a megbízhatósági követelmény
  - stand-by táp
  - hot stand-by kapcsoló mátrix és vezérlő
- SDH védelmi képességek (Automatic Protection Switching)
- Fizikai interfész T3, E3, STM-1, STM-4, STM-16
- UNI és NNI
- CMIP menedzsment interfész támogatása

Hozzáférési kapcsoló (PoP)

- nagy kapcsolási kapacitás (5 Gbps-20Gbps)
- bővíthetőség (kártyák száma és portok száma) és modularitás
- nagy a fizikai interfész választék
- magas a megbízhatósági követelmény
  - stand-by táp
  - hot stand-by kapcsoló mátrix és vezérlő
- Számlázási funkciók
  - kártya a számlázási információk gyűjtéséhez
  - szoftver külön WS-n, kommunikál a kártyával

Előfizetői kapcsoló

- Előfizetői kapcsoló
  - Enterprise backbone (CPE)
  - LAN/Campus backbone or Workgroup
- nagy kapcsolási kapacitás (<5 Gbps)
- bővíthetőség (kártyák száma és portok száma) és modularitás
- VPI és VCI mezők
- LAN Emulációs, Classical IP,

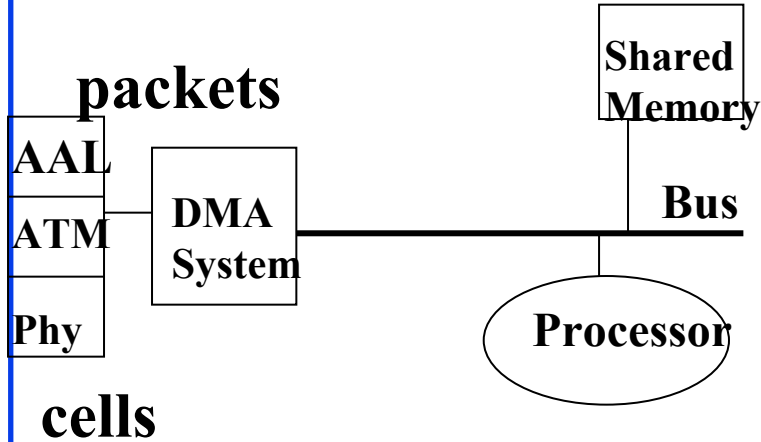
ATM kártyák

- Busz típus (PCI, ISA, S-bus, Silicon Graphics GIO, MCA...)
- OS támogatás
- Funkciók
  - UNI verzió
  - LANE
  - CIP
- Teljesítmény
- Ár
- Fizikai közeg
  - UTP
  - STP
  - SMF, MMF

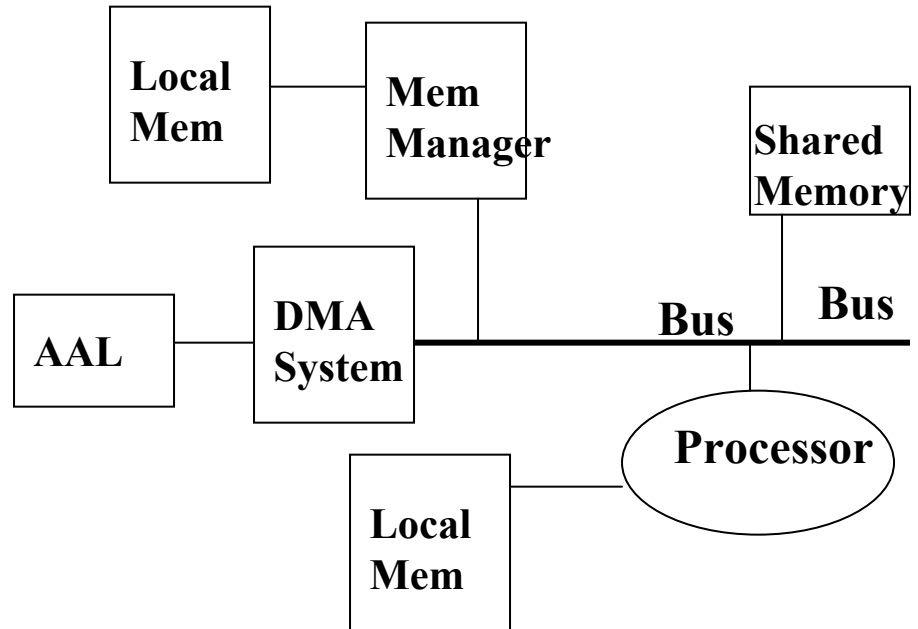

ATM kártyák

Egyszerű

Bonyolult

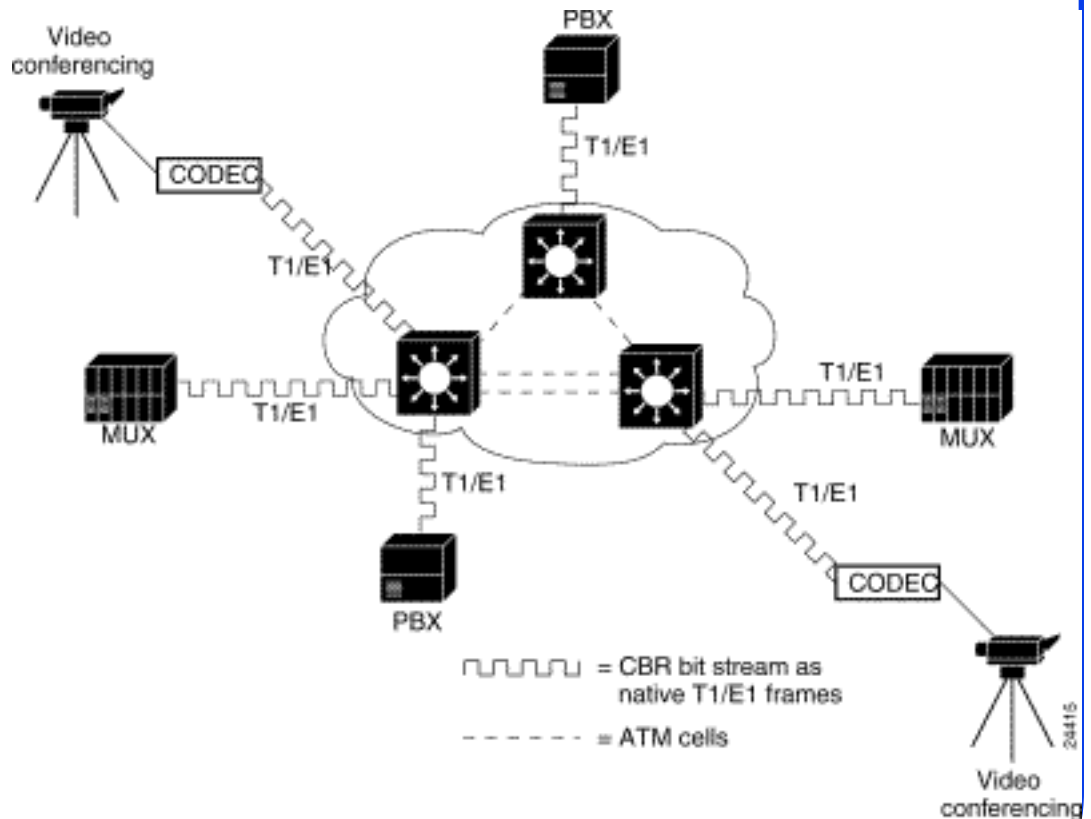

CES

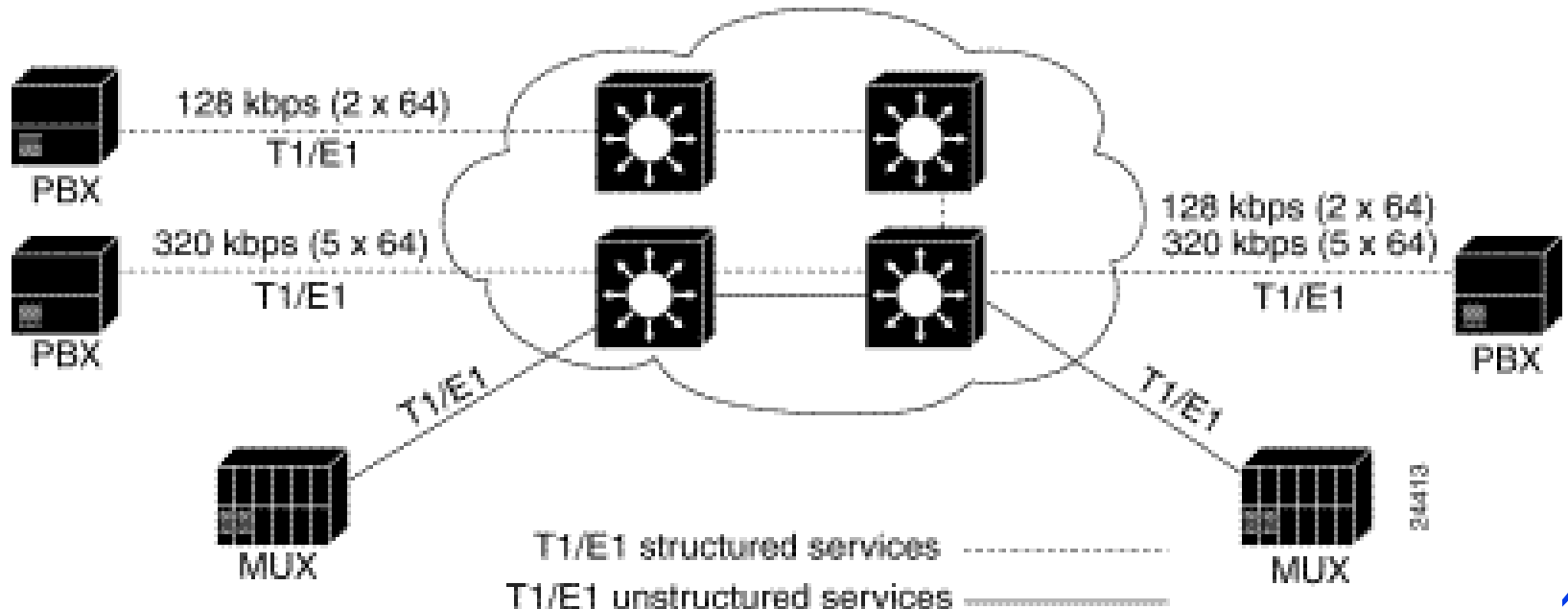
CES (Circuit Emulation Service)

- PBX-k, videó kommunikációk összeköttetése az ATM hálózaton
- CES- IWF (Circuit Emulation Services Interworking Function): interfész a PBX, MUX és ATM UNI között
  - T1/E1 keretek csomagolása az AAL keretekbe
  - AAL-ből érkező T1/E1 keretek visszaállítása

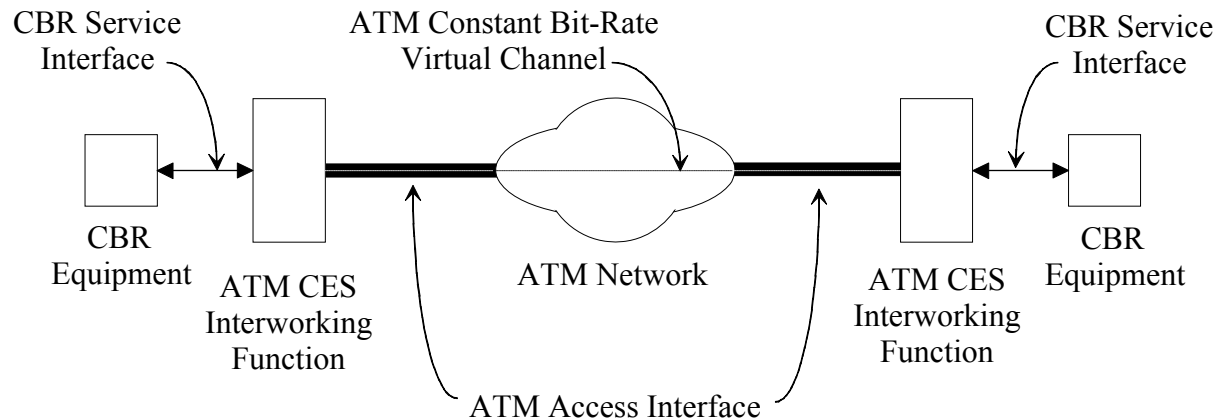
CES

- Struktúrált DS1/E1: $N \times 64$ kbits/s
- nem struktúrált DS1/E1: 1.544/2.048 Mbps

CES

- szinkron TDM áramkörök emulálása az AAL1 segítségével az ATM fölött
- követelmények

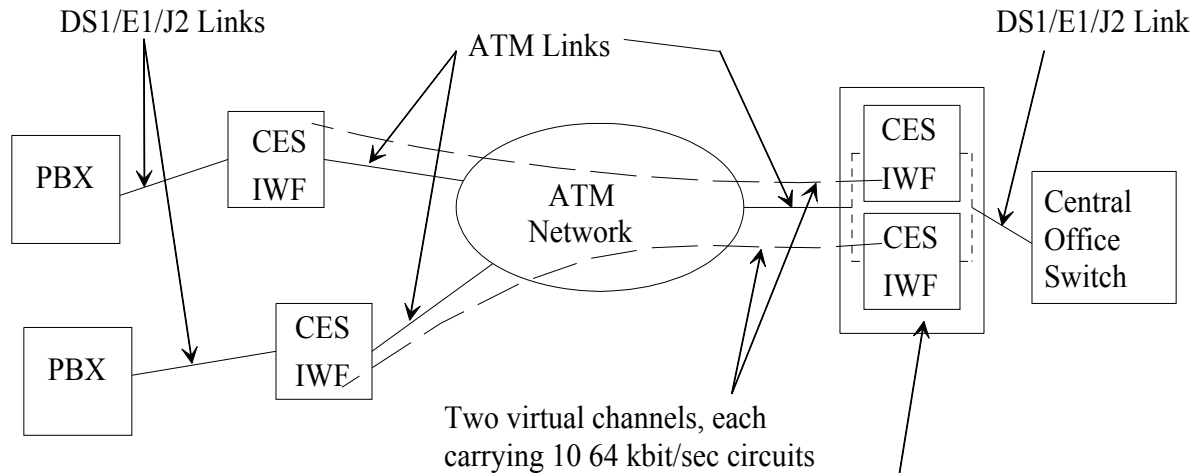

a) CES IWFs with CES-IS-Specified Physical DS1/DS3, J2 or E1/E3 Service Interfaces

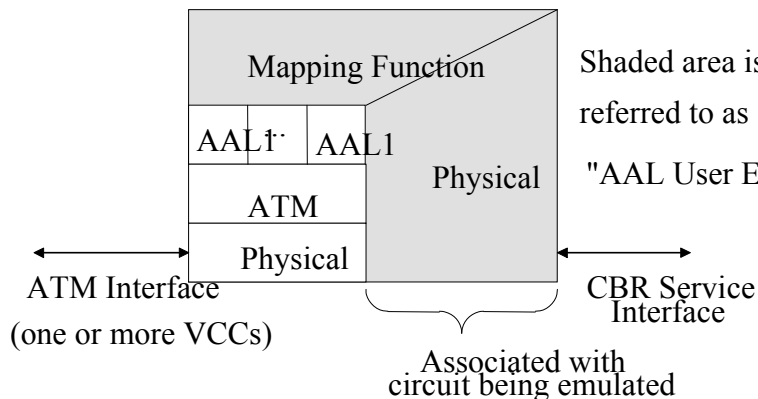
CBR Equipment: PBX, PSTN Switch

Strukturált CES

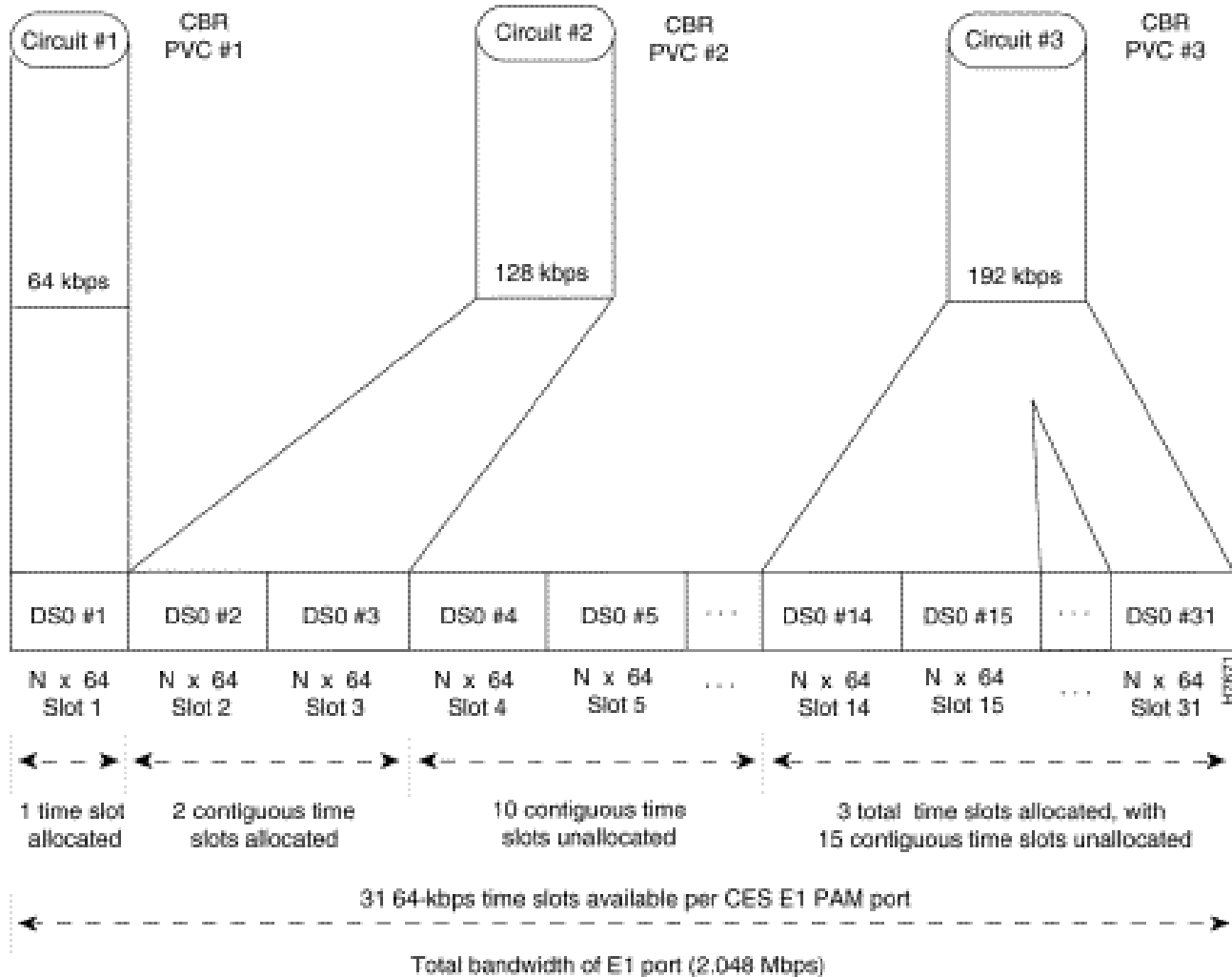

Note: This is an example of a pair of CES Interworking Functions within a node, sharing access to physical interfaces

Struktúrált CES

Nem strukturált CES

